

PONIEDZIAŁEK
18|08|2025|

GAZETA 139 LAT OLSZTYŃSKA

GAZETA CODZIENNA WARMII I MAZUR WYDAWANA OD 1886 r.

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

SIŁA UDERZENIA BYŁA OGROMNA!

ZGINĄŁ DWULETNI CHŁOPCZYK I JEGO OJCIEC

SPORT

RADOŚĆ W WIKIELCU
I ELBLĄGU \12

POŁONIA PRZESZŁA
DRWĘCĄ SUCHĄ STOPĄ \13

AGATA NA PODIUM
MISTRZOSTW EUROPY \15

CO DALEJ Z TRAMWAJAMI? \3

RELIKWIE ŚW. JANA PAWŁA II
TRAFIŁY DO GIETRZWAŁDU \4

DZIĘKUJEMY
ZA WASZĄ SŁUŻBĘ \5

WIERZE, ŻE CZEKA NAS
SZCZĘŚLIWE ŻYCIE \7

BEZPŁATNY
DODATEK W KAŻDY
PONIEDZIAŁEK I PIĄTEK

RELAKS
z Gazetą Olsztyńską

KOLEJNA TRAGEDIA NA DRODZE! ZGINĄŁ DWULETNI CHŁOPCZYK I JEGO OJCIEC

Strażak ochotnik i jego dwuletni synek zginęli w wyniku wypadku we Wozławkach pod Bisztynkiem. Ranna matka chłopczyka trafiła do szpitala. Sprawca wypadku zbiegł. W chwili zatrzymania był nietrzeźwy.

Jak podała Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, do wypadku doszło w miejscowości Wozławki na drodze krajowej numer 57 w piątek po godzinie 21:30.

Policja zatrzymała kierowcę podejrzanego o spowodowanie wypadku, w którym zginęły dwie osoby, w tym dwuletnie dziecko. Posiadane przez nas informacje wskazują, że mężczyzna jest nietrzeźwy — przekazała wsobotę prokuratura.

Policja podała, że z nieustalonych dotychczas przyczyn 35-letni mieszkaniec gminy Bisztyniek swoim audi najechał na tył prawidłowo jadącej skody, którą podróżowała trzyosobowa rodzina.

— Na miejscu zginęli pasażerowie skody; 37-letni mężczyzna i dwuletni chłopiec. Kierująca tym pojazdem 35-letnia kobieta trafiła do szpitala — powiedziała st. sierż. Elżbieta Mazur z bartoszyckiej policji.

Poinformowała, że sprawca tego zdarzenia

zbiegł, został jednak zatrzymany około półtorej godziny później w miejscu zamieszkania. Osadzono go w policyjnej izbie zatrzymań. Pobrano od niego krew do badań na zawartość alkoholu lub substancji zabronionych.

Prokuratura nie przesądza, kiedy zatrzymany kierowca zostanie przesłuchany.

— Posiadane przez nas informacje wskazują, że mężczyzna jest nietrzeźwy. Jego stan nie pozwala na razie na wykonanie z nim czynności procesowych — powiedział PAP rzecznik Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Daniel Brodowski.

Prokurator doprecyzował, że mężczyzna był nietrzeźwy w chwili zatrzymania, co — jak zaznaczył — nie przesądza, czy był nietrzeźwy również podczas wypadku. Dodał, że nie było bezpośrednich świadków zdarzenia, więc okoliczności są na razie ustalane na podstawie dowodów zabezpieczonych na miejscu wypadku. **PAP**

Fot. OSP Wozławki

„Z GŁĘBOKIM SMUTKIEM I ŻALEM PRZYJĘLIŚMY WIADOMOŚĆ O TRAGICZNEJ ŚMIERCI NASZEGO DRUHA ZBIGNIEWA WRAZ Z DZIECKIEM. RODZINIE ORAZ NAJBLIŻSZYM SKŁADAMY NAJSZCZERSZE KONDOLENCJE I WYRAZY WSPÓŁCZUCIA. W OBLICZU TAK BOLESNEJ I NIEZROZUMIAŁEJ STRATY ŁĄCZYMY SIĘ W ŻAŁOBIE, WYRAŻAJĄC GŁĘBOKI SMUTEK ORAZ

SOLIDARNOŚĆ. NIECH PAMIĘĆ O ZMARŁYCH POZOSTANIE TRWAŁA, A ŚWIADOMOŚĆ WSPÓLNOTY SERC I MYŚLI BĘDZIE CHOĆ ODROBINĄ UKOJENIA I SMUTKU W TYM CZASIE ŻAŁOBY.” — NAPISALI JEGO KOLEDZY Z OSP WOZŁAWKI NA FACEBOOKU.

TRAGEDIA NA PRZEJEŹDZIE

Po niedzielnym zderzeniu kampera z pociągiem na niestrzeżonym przejeździe w Gronówku (woj. kujawsko-

-pomorskie) wstrzymany został ruch pociągów na linii kolejowej Olsztyn-Toruń. Do wypadku doszło na niestrzeżonym przejeździe kolejowo-drogowym na odcinku linii kolejowej pomiędzy Kowalem Pomorskim i Turzmem w Gronówku, niedaleko za stacją Kamionki Jezioro. Pociąg osobowy relacji Olsztyn - Bydgoszcz uderzył w kampera. Na miejscu zginęła podróżująca kamperem 67-letnia kobieta, a jadący z nią 67-letni mężczyzna doznał obrażeń ciała i został przetransportowany śmigłowcem LPR do szpitala w Grudziądzu. Według informacji straży pożarnej, pociągiem podróżowało 45 osób i nikomu nic się nie stało. **PAP**

26 OFIAR ŚMIERTELNYCH W DWA DNI

W piątek doszło do 88 wypadków drogowych, zginęło w nich 21 osób. W sobotę odnotowane zostały 84 wypadki drogowe z pięcioma ofiarami śmiertelnymi. W sumie to już 172 wypadki i 26 ofiar. W oba dni policja zatrzymała po ponad 400 nietrzeźwych kierowców. W ubiegłym roku w czasie długiego sierpniowego weekendu doszło do 230 wypadków drogowych, w których zginęło 21 osób, a 265 zostało rannych. Policjanci zatrzymali niemal 1,5 tys. nietrzeźwych kierujących.

PAP

TRUMP: NAJLEPSZY SPOSÓB NA ZAKOŃCZENIE WOJNY TO POKÓJ

Najlepszy sposób na zakończenie wojny w Ukrainie to przejście od razu do porozumienia pokojowego, a nie zawieszenie broni — napisał w sobotę prezydent USA Donald Trump na portalu Truth Social. Dodał, że zgadzają się z tym Rosja, Ukraina i Europa. Trump spotkał się w piątek z rosyjskim przywódcą Władimirem Putinem na Alasce. W sobotę zrelacjonował przebieg tych rozmów podczas telekonferencji z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim, do którego potem dołączyli europejscy przywódcy.

„Spotkanie z prezydentem Rosji Władimirem Putinem przebiegło bardzo pomyślnie, podobnie jak nocna rozmowa telefoniczna z prezydentem Ukrainy Zełenskim i różnymi europejskimi przywódcami, w tym z szanownym Sekretarzem Generalnym NATO” — napisał Trump. „Wszyscy byli zgodni, że najlepszym sposobem na zakończenie straszliwej wojny między Rosją a Ukrainą jest bezpośrednie zawarcie porozumienia pokojowego, które położy kres wojnie, a nie jedynie porozumienia o zawieszeniu broni, które często nie wytrzymuje

próby czasu” — oznajmił amerykański prezydent. Trump potwierdził w ten sposób wcześniejsze doniesienia portalu Axios, który przekazał, że prezydent USA powiedział Zełenskiemu i przywódcom europejskim, iż, jego zdaniem, szybkie zawarcie pokoju w wojnie Ukrainy z Rosją jest lepsze od zawieszenia broni. Miał ich też poinformować o tym, że takie rozwiązanie — „wszechstronne porozumienie kończące wojnę” — preferuje Putin. Inaczej Trump wypowiadał się jednak przed piątkowym spotkaniem, zapowiadając, że

osiągnięcie zawieszenia broni będzie jednym z jego głównych celów i że „nie będzie szczęśliwy”, jeżeli nie zostanie ono uzgodnione w rozmowach z Putinem. W sobotnim komunikacie na Truth Social Trump potwierdził także, że Zełenski odwiedzi Białe Dobre w poniedziałek po południu. „Jeśli wszystko pójdzie dobrze, umówimy się na spotkanie z prezydentem Putinem. Potencjalnie uda się uratować życie milionom ludzi. Dziękuję za uwagę w tej sprawie!” — napisał. **PAP**

REKLAMA

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
ul. Oficerska 16 A, 10-218 Olsztyn, tel. 797 606 562

zaprasza uprawnione podmioty do składania ofert na

**PRZEPROWADZENIE
BADANIA SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO SPÓŁKI**

Postępowanie obejmuje badanie Sprawozdania Finansowego za lata 2025-2026, z możliwością przedłużenia umowy o kolejne 2 okresy sprawozdawcze.

Termin przeprowadzenia badania
za rok 2025 – do 6 marca 2026 r.
za rok 2026 – do 5 marca 2027 r.

Wykaz wszystkich dokumentów oraz wytyczne odnośnie składania ofert znajdują się na Platformie zakupowej Spółki pod linkiem <https://platformazakupowa.pl/transakcja/1158309>
Zastrzega się prawo swobodnego wyboru oferty bez podania przyczyn oraz ponoszenia jakichkolwiek skutków finansowo-prawnych.

716250lbr-a-M

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 7B
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl
DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka Weder-Grygielewicz

**ZASTĘPCY
REDAKTORA
NACZELNEGO**
Michał Podolak,
Igor Hrywna,
Andrzej Mielnicki,
Barbara Barczuk

REDAKTORZY WYDANIA
Barbara Barczuk
Artur Dryhynicz
wydawca@gazetaolsztynska.pl
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 7B
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikblaski.pl
tel. 502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7B
tel. 502 499 539

CO DALEJ Z TRAMWAJAMI W OLSZTYNIE?

Do tej pory Olsztyn konsekwentnie inwestował w rozbudowę linii tramwajowej i zakup nowego taboru. Ostatnia taka realizacja to budowa dwóch nowych linii tramwajowych, która trwała dwa i pół roku. Połączyły one Pieczewo ze Śródmieściem i dworcem głównym PKP.

Pierwsze dwa tramwaje linii numer 4 wyruszyły z pętli na Pieczewie, na ul. Wilczyńskiego i wyjechały do krańcówki przy węźle przesiadkowym przy dworcu PKP pod koniec grudnia 2023 roku. Powstało wtedy około 6 km podwójnego torowiska, które biegnie ulicami Wilczyńskiego, Krasickiego, Synów Pułku, Wyszyńskiego i al. Piłsudskiego. Nad skrzyżowaniem ulic Krasickiego i Synów Pułku zbudowano estakadę o długości 270 m. Realizacja inwestycji wiązała się także

m.in. z przebudową układu drogowego i zastąpieniem rondami części dotychczasowych skrzyżowań, budową ok. 10 km tras rowerowych i rozbudową systemu sterowania ITS. Uruchomienie dwóch nowych linii tramwajowych (nr 4 i nr 5) wyraźnie wpłynęło na wzrost zainteresowania komunikacją miejską. Podobny boom na transport publiczny w Olsztynie można było zaobserwować w 2016 roku, kiedy po raz pierwszy uruchomiono tramwaje w mieście.

Jak pokazują dane z października 2024 roku, liczba pasażerów korzystających z tramwajów w dzień powszedni wzrosła o imponujące 58 proc. w porównaniu do października 2022 roku. Władze Olsztyna nie wykluczają rozbudowy istniejącej sieci tramwajowej o nową linię na ul. Wilczyńskiego, która połączyłaby Pieczewo z Jartotami. — Przedstawimy swoją wizję ul. Wilczyńskiego. Na pewno będzie to przedmiotem spotkań z mieszkańcami i przedsię-

biorcami prowadzącymi tam swoją działalność. Odpowiemy sobie na pytanie, czy ul. Wilczyńskiego ma być z tramwajami, czy nie — wyjaśnia Robert Szewczyk, prezydent Olsztyna. Z drugiej jednak strony ratusz nie wydatkuje na zakup nowych tramwajów. Zamiast nich władze Olsztyna zdecydowały się na zakup autobusów elektrycznych. Chodzi o 11 takich pojazdów. — Przygotowujemy się do rozpisania przetargu na ten zakup. Wniosek w tej sprawie jest już w wydziale

Fot. Zbigniew Woźniak

zamówień publicznych — mówi Patryk Pulikowski, rzecznik ratusza. Piotr Grzymowicz, radny Koalicji Obywatelskiej i były prezydent miasta, przypomina, że już od 10 lat gotowa jest koncepcja rozbudowy sieci tramwajowej. — Dotyczy ona rozbudowy linii tramwajowej w ciągu ul. Wilczyńskiego. To także propozycja poprowadzenia tramwajów do Kortowa i na Zatorze

— mówi. — Należy konsekwentnie te zamiary realizować, biorąc pod uwagę, że są realne możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania tych przedsięwzięć. Piotr Grzymowicz zwraca również uwagę na konieczność zakupu nowych tramwajów. — Obecny tabor ma 10 lat. Należy brać pod uwagę jego stan eksploatacji - zaznacza.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

ICH FILM O BEZPIECZEŃSTWIE NAD WODĄ PODBIŁ INTERNET

Czwórka młodych ludzi z Olsztyna wraz z policjantami i strażakami stworzyła poruszający spot prewencyjny, który przestrzega przed lekceważeniem zagrożeń na wodzie. Film zdobył ogromną popularność w mediach i wśród internautów,

a komendant wojewódzki insp. Mirosław Elszkowski podziękował młodym twórcom filmu za ich zaangażowanie. Angelika, Jakub, Jani i Dominika byli bohaterami ważnego filmu „Pomyśl, zanim sięgniesz dna!”. Spot, który ostrzega przed

lekceważeniem zagrożeń związanych z wypoczynkiem nad wodą, spotkał się z szerokim zainteresowaniem — od lokalnych mediów, przez ogólnopolskie serwisy informacyjne, po liczne komentarze internautów. Dzięki zaangażowaniu młodych ludzi

i służb ratowniczych, przekaz dotarł do tysięcy odbiorców, zwiększając świadomość i przestrzegając przed ryzykownymi decyzjami. Insp. Mirosław Elszkowski podkreślił, jak ważna była rola młodzieży w tym przedsięwzię-

Fot. KWP Olsztyn

ciu: — To właśnie dzięki wam mogliśmy dotrzeć z tym ważnym przekazem do tak wielu

ludzi. Wasz udział nadał temu filmowi siłę i autentyczność, której dziś bardzo potrzeba. RED.

KAMIENICA ODZYSKAŁA BLASK. PRZYKŁAD „ÓWCZESNEJ MODY”

Zakończyły się prace konserwatorskie elewacji, sieni i klatki schodowej oraz remont dachu kamienicy przy starej ul. Warszawskiej w Olsztynie. Znajduje się tam najstarszy pub w Olsztynie. — W tym budynku, bardzo nietypowo, proces zmiany ówczesnej mody można prześledzić przechodząc przez kolejne pomieszczenia - od loggi z wejściem, przez sienię aż po klatkę schodową. W loggii jest prosta kompozycja z bordowym tłem ścian i dopasowanymi ak-

centami w posadzce z lastryko i częściowo płytek kamionkowych — informują wojewódzkie służby ochrony zabytków. Prace konserwatorskie prowadzone były w kamienicy przy starej ul. Warszawskiej 41. Budynek powstał w 1906 roku. Ta odzyskała swój blask na zewnątrz, ale i wewnątrz. Na klatce schodowej pozostawiono wykonane już wcześniej bordowe schody z eklektyczną balustradą z toczonymi pionowymi elementami balustrady. Jak informuje Warmińsko-Ma-

zurski Wojewódzki Konserwator Zabytków, na ścianach do mieszkań wprowadzono barwy „jasne i chłodne, a całość dominuje wyrazista lamperia z motywem żonkili”. Wygląd drzwi nawiązuje do ścian zarówno kolorystyką i dekoracją snycerską. W ramach prac wykonano także naprawy konstrukcyjne stropów, wymianę instalacji elektrycznej i wymieniono wewnętrzne skrzydła w oryginalnych, skrzynkowych oknach na zestawy dwóch tafli szkła oddzielonych ramką. - Szcz-

gólnie nas cieszy, że ostatnie z rozwiązań zostało docenione przez właściciela — podkreślają wojewódzkie służby ochrony zabytków. Kamienica przy starej ul. Warszawskiej 41 znana jest wielu olsztynianom. Znajduje się tam najstarszy w mieście pub. Charakterystyczny lokal został otwarty w 1991 roku. Przypomnijmy, że w niedalekiej odległości zakończyła się renowacja dwóch kamienic przy ul. Orkana 5 i Mochnickiego 4. Ta ostatnia to jeden

Fot. W.MWKZ Olsztyn

z niewielu budynków willowych w Olsztynie. Budynek pochodzi z początku XX w. Wybudował go Żyd Abraham Brünn, który miał tam później sklep ze skórami i materiałami włókienniczymi. Kolejny właściciel nierucho-

mości w 1939 roku uciekł przed hitlerowcami za granicę. Do tej pory znajduje się w niej zakład zegarmistrzowski. Łączna wartość przedsięwzięcia to około 1,8 miliona złotych. Wspólnota mieszkaniowa obu kamienic zdobyła dotację z unijnych środków dzielonych przez marszałka województwa. Pozyskana kwota to około 1,3 miliona złotych.

GS

RADNY PiS CHCE OBELISKU PIENIĘŻNEGO W „GODNIEJSZYM MIEJSCU”

Radny PiS Radosław Nojman wnioskuje o przeniesienie z dotychczasowej lokalizacji głazu poświęconego Sewerynowi Pieniężnemu, który obecnie znajduje się w Parku Podzamcze. W tej sprawie interpelował w ratuszu. Powołał się na inicjatywę Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w Olsztynie, polegającą „na odnowieniu i przeniesieniu głazu poświęconego Sewerynowi Pieniężnemu juniorowi w godniejsze miejsce,

to jest w bezpośrednie sąsiedztwo Muzeum „Dom Gazety Olsztyńskiej”. — Proszę o pozytywne rozpatrzenie tej sprawy, gdyż obecne umiejscowienie i stan owego upamiętnienia z pewnością nie licują ze znaczeniem i zasługami tej postaci - wręcz symbolicznej dla ruchu polskiego w Olsztynie oraz na Warmii - podkreśla radny Radosław Nojman. I dodaje: — Jeśli realizacja przedmiotowej inicjatywy okaże się niemoż-

liwa w tym roku (w którym nota bene obchodzimy 105. rocznicę plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu) z przyczyn finansowych, zwracam się z prośbą o zaplanowanie tego przedsięwzięcia w budżecie miasta na 2026 rok. Do sprawy odniosły się władze Olsztyna. Robert Szewczyk, prezydent miasta, przypomniał, że w pierwszej połowie kwietnia 2025 r. głaz został oczyszczony z „brudu i nawarstwień organicznych”. — Miejsce,

w którym został umieszczony głaz pamiątkowy Seweryna Pieniężnego znajduje się obok trasy spacerowej w parku Podzamcze oraz w pobliżu Domu Gazety Olsztyńskiej. Jego lokalizacja oraz otoczenie - ławeczki, otwarty teren zieleni - umożliwiają organizację wydarzeń upamiętniających osobę Seweryna Pieniężnego oraz prowadzoną przez niego działalność na rzecz zachowania polskiej tożsamości narodowej na Warmii — stwier-

Fot. Archiwum G0

Rodzina Pieniężnych

dził prezydent Olsztyna. I dodał, że w jego przekonaniu w aktualnym stanie zagospodarowania otoczenia Domu Gazety Olsztyńskiej „brak jest lepszej lokalizacji, odpowiedniej do tego rodzaju upamiętnienia”.

Seweryn Pieniężny był ostatnim przedwojennym redaktorem „Gazety Olsztyńskiej”. Został zamordowany przez Niemców w 1940 roku. Poświęcony mu głaz został odstonięty 1 września 1964 r.

GS

RELIKWIE ŚW. JANA PAWŁA II TRAFIŁY DO GIETRZWAŁDU

ODPUST WE FROMBORKU, GIETRZWAŁDZIE I ŚWIĘTEJ LIPCE \\ Głównie uroczystości odpustowe w święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny na terenie archidiecezji warmińskiej odbyły się 15 sierpnia we Fromborku oraz w sanktuariach maryjnych w Gietrzwałdzie i w Świętej Lipce. Uczestniczyły w nich tysiące wiernych. Do Gietrzwałdu trafiły relikwie św. Jana Pawła II.

Święta Warmia to nie tylko określenie geograficzne. To nazwa, która odsyła do tradycji Dominium Warmińskiego istniejącego aż do pierwszego rozbioru Rzeczypospolitej w 1772 roku, a zarazem do współczesnej rzeczywistości regionu gęsto usianego miejscami kultu maryjnego. Dziedzictwo to pozostaje żywe zarówno w monumentalnych katedrach, jak i w sanktuariach, gdzie przez cały rok brzmi modlitwa różańcowa, a w dniach odpustów — uroczyste hymny i pieśni maryjne.

Frombork

Nie dziwi, że najważniejsza świątynia archidiecezji, siedziba kapituły warmińskiej — Bazylika Archikatedralna Wniebowzięcia NMP we Fromborku — stała się jednym z centrów uroczystości. W wigilię święta, po wieczornej Eucharystii, wierni wyruszyli w procesji z figurą Matki Bożej ku wodom Zalewu Wiślanego. Figura przypłynęła statkiem.

— Maryja, nasza Pani, prowadzi nas do portu zbawienia, którym jest Jezus Chrystus. We Fromborku czczona jest jako Patronka Miasta. Idziemy za Nią, by wypłynąć na głębiny naszej wiary — mówił proboszcz archikatedry ks. kan. Jacek Wojtkowski, wskazując na duchowy sens tej drogi.

Nazajutrz, 15 sierpnia, do Fromborka dotarła piesza pielgrzymka z Braniewa. Głównej Mszy św. przewodniczył metropolita warmiński abp Józef Górczyński, a homilię wygłosił kanonik warmiński, ks. Sławomir Ropiak.

Wezwanie do nawrócenia

Ks. Sławomir Ropiak oparł rozważanie na liturgicznych czytaniach i Maryjnym hymnie Magnificat. — Wraz z całym Kościołem z ufnością w Opatrz-

Głównej mszy św. przewodniczył abp Józef Górczyński

Gietrzwałd odwiedził kardynał Stanisław Dziwisz

ność powtarzamy hymn uwielbienia. Wpatrzeni w Wniebowziętą, błogosławmy Boga, którego miłosierdzie z pokolenia na pokolenie nad tymi, co się Go boją. To On wywyższa pokornych i głodnych nasycy dobrami — podkreślił ks. Ropiak.

Nie poprzestał jednak na kontemplacji. — Gdybyśmy naszą refleksję zatrzymali w tym miejscu, przeoczylibyśmy słowa ostrzeżenia — mówił. — W obliczu ostatnich klęsk żywiołowych, napięć migracyjnych i zagrożeń suwerenności warto uczciwie zapytać, czy mamy prawo liczyć na szczególną opiekę, jeśli nie nawracamy serc. Nie

W wigilię uroczystości odbyła się wyjątkowa procesja

Były sekretarz św. Jana Pawła II oficjalnie przekazał Sanktuarium relikwie papieża

wszystko da się wytłumaczyć klimatem i zanieczyszczeniem środowiska — podkreślił.

Wezwał do rachunku sumienia i odnowy praktyk wiary: przeciwstawienia

się zaniedbywaniu wychowania religijnego i patriotycznego, lekceważeniu sakramentu pokuty oraz — jak to ujął — bezwstydnej nieczystości podnoszonej do rangi zalety.

— Prośmy Niepokalaną, by wyjednała nam skrucę i łaskę przebaczenia, aby nasze życie stało się nieustannym dziękczynieniem — zakończył.

Gietrzwałd

Równolegle tysiące wiernych modliło się w sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej. Uroczystości trwały tu od czwartku aż do niedzieli. W piątek, 15 sierpnia, głównej Mszy przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz, arcybiskup senior Krakowa.

Wprowadził do sanktuarium relikwie św. Jana Pawła II, nawiązując do pamiętnego 10 września 1967 roku, gdy przyszedł papież Karol Wojtyła wraz z kard. Stefanem Wyszyńskim koronowali cudowny wizerunek Pani Gietrzwałdzkiej.

— Dzisiaj słowa Magnificat stają się naszymi słowami. Wielbimy Boga i radujemy się z wywyższenia Maryi — mówił. W dalszej części homilii krytycznie odniósł się do redukcji katechezy w szkołach. — Powinno nam zależeć, by szkoła wspierała trud wychowawczy rodziców, by nie ponizano katechizacji, spychając ją na margines. Nie tędy droga do kształtowania mądrych, odpowiedzialnych obywateli — stwierdził.

Kardynał przypomniał podstawowe zasady ładu społecznego. — Rodzina wyrastająca z małżeństwa kobiety i mężczyzny, macierzyństwo i rodzicielstwo — jak zapisano w Konstytucji — powinny pozostawać pod ochroną Rzeczypospolitej. Powinniśmy strzec prawa do życia każdego człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci — wzywał.

Modlitwa o trzeźwość

W sobotę akcent w Gietrzwałdzie przesunął się na orędzie, które Maryja przekazała wizjoner-

kom blisko 150 lat temu. Wezwanie do odrzucenia grzechów pijaństwa i rozwiązłości oraz do modlitwy różańcowej.

Wieczornej Mszy przewodniczył bp Tadeusz Bronakowski, przewodniczący Zespołu KEP ds. Apostolstwa Trzeźwości i Osób Uzależnionych. Liturgii towarzyszyła konferencja skierowana do osób zmagających się z uzależnieniami, ich rodzin i tych, którzy im towarzyszą w wleczeniu.

Niedzielne obchody, 17 sierpnia, zamknęła Msza w intencji osób chorych, samotnych i cierpiących, sprawowana przez archidiecezjalnego duszpasterza chorych, ks. Henryka Błaszczyka.

Święta Lipka

Uroczystości Wniebowzięcia odbyły się także w Sanktuarium w Świętej Lipce — jednym z najpiękniejszych barokowych sanktuariów w Polsce. Tegoroczne obchody rozpoczęły się tu już dzień wcześniej. Głównej Mszy pontyfikalnej na placu przed bazyliką przewodniczył bp Rafał Markowski, biskup pomocniczy archidiecezji warszawskiej.

W homilii i on nawiązał do Maryjnego Magnificat i do Roku Jubileuszowego 2025, przypominając, że jubileuszowe wezwanie do nawrócenia oznacza powrót do źródeł — do sakramentów, do modlitwy i do miłości bliźniego. Zwrócił też uwagę na dar odpustu, który w sanktuarium można uzyskać na zwykłych warunkach, jako owoc łaski i konkretnego wysiłku serca.

Uroczystości zwieńczyły prezentacje organowe — tradycja, która w Świętej Lipce ma wyjątkowy wymiar. Tutejsze organy, znane z ruchomych figur i pełnego brzmienia, od pokoleń łączą sztukę z modlitwą, przyciągając zarówno melomanów, jak i pielgrzymów. **JAN BERDYCKI**

Fot. FB/Archidiecezja Warmińska (fot. Mirosław Bukowski)

Fot. FB/Gietrzwałd - Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej - Kanonicy Regularni

DZIEKUJEMY ZA WASZĄ SŁUŻBĘ

Tegoroczne obchody Święta Wojska Polskiego odbywały się w Elku pod hasłem „Dziękujemy za Waszą służbę”.

Wprzedsiedzień Uroczystości Wniebowzięcia NMP w Elku odbyły się wojewódzkie obchody Święta Wojska Polskiego. Uroczystości rozpoczęły się mszą św. w wielkiej katedrze, której przewodniczył bp Jerzy Mazur, biskup elcki, i wygłosił homilię.

Uroczystość zbiegła się z obchodami 600-lecia miasta.

— W naszej ojczyźnie w Uroczystość Wniebowzięcia NMP, w rocznicę Cudu nad Wisłą, świętujemy Święto Wojska Polskiego. Święto wiernych synów Maryi. Jest to dzień, by wyrazić wdzięczność żołnierzom i pracownikom cywilnym Wojska Polskiego, by otoczyć was modlitwą, aby wśród was panowała miłość, pokój i radość. Bo największym pragnieniem żołnierza i nas wszystkich jest pokój — mówił bp Jerzy Mazur.

Po mszy świętej kompania honorowa wraz z pocztami sztandarowymi i zaproszonymi gośćmi udała się na Plac Miejski, gdzie odbył się uroczysty apel.

Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli władz państwowych i samorządowych, wojska, weteranów, kombatanów oraz mieszkańców Elku i całej Warmii, Mazur i Powiśla.

Zgromadzeni odśpiewali hymn państwowy, po czym wręczono akty mianowania, odznaczenia i wyróżnienia. Wojewoda Radosław Król został uhonorowany Złotym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju.

105 lat temu...

Wojewoda warmińsko-mazurski Radosław Król w swoim przemówieniu

Fot. W. M. U. w Olsztynie

przypominał, że Święto Wojska Polskiego upamiętnia zwycięską Bitwę Warszawską w 1920 roku — wydarzenie, które na zawsze zapisało się w historii Polski jako przykład jedności narodu w obliczu zagrożenia.

— Bitwa Warszawska była zwycięstwem odwagi nad lękiem, dyscypliny nad chaosem, woli życia nad logiką przemocy — mówił wojewoda.

Tegoroczne obchody odbywały się pod hasłem „Dziękujemy za Waszą służbę”. Wojewoda podkreślił, że wdzięczność należy się wszystkim żołnierzom — tym, którzy strzegą granic Rzeczypospolitej, pełnią służbę na lądzie, morzu i w powietrzu, uczestniczą w misjach sojuszniczych, a także niosą pomoc w czasie klęsk żywiołowych. Słowa uznania skierował również do rodzin wojskowych, które wspierają żołnierzy na co dzień.

— Dziękujemy za spokój naszego codziennego życia. To dzięki Wam nasze dzie-

ci mogą spokojnie chodzić do szkoły, nasze miasta się rozwijają, a gospodarka pracuje bez strachu przed wojną — zaznaczył.

Wskazał także, że bezpieczeństwo jest wspólnym obowiązkiem żołnierzy, samorządów, przedsiębiorców, nauczycieli, rodziców i młodzieży.

— Bezpieczeństwo nie jest sprawą jednego resortu, to zadanie nas wszystkich — mówił.

W symbolicznym miejscu

Elk, obchodzący w tym roku 600-lecie istnienia, stał się w tym dniu miejscem symbolicznym. Tak jak przed wiekami wytyczano tu granice i budowano umocnienia, tak dziś — w czasach pokoju — wyznacza się kierunki działań dla zapewnienia bezpieczeństwa całego regionu i kraju.

— Obecność przedstawicieli wojska, służb, władz i mieszkańców to dowód na to, że Elk nie tylko ma piękną historię, ale i odgrywa ważną rolę w budowaniu współczesnego bezpieczeństwa naszej Ojczyzny. Dziś oddajemy hołd tym, którzy służą Polsce. Żołnierzom — zarówno tym na służbie, jak i w stanie spoczynku — dziękujemy za ich gotowość, odwagę i poświęcenie. Niech Święto Wojska Polskiego będzie dla nas wszystkich okazją do refleksji, ale też dumy z polskiego żołnierza — jego odwagi, determinacji i gotowości do obrony

DEFILADA NA LĄDZIE I MORZU

Centralne obchody Święta Wojska Polskiego rozpoczęły się w czwartek od uroczystego capstrzyku i apelu pamięci przed Pomnikiem Poległych w 1920 r. na Cmentarzu Wojskowym na warszawskich Powązkach.

Piątkowe obchody w 105. rocznicę zwycięskiej bitwy rozpoczęły się mszą w katedrze połowej Wojska Polskiego; o godz. 10 odbyła się uroczysta zmiana posterunku przy Grobie Nieznanego Żołnierza na warszawskim Placu Józefa Piłsudskiego, podczas której oddano hołd poległym. Kulminacyjnym punktem obchodów Święta Wojska Polskiego była defilada wojskowa, która odbyła się w południe na warszawskiej Wistostradzie. W tym roku po raz pierwszy defilada na lądzie i w powietrzu została również uzupełniona o element morski — okręty Marynarki Wojennej wzięły udział w równoległej paradzie morskiej, która odbędzie się na wodach Bałtyku w pobliżu Helu.

Start defilady pod hasłem „Dziękujemy za Waszą Służbę” poprzedziły wystąpienia prezydenta Karola Nawrockiego oraz wicepremiera, ministra obrony narodowej Władysława Kosiniaka-Kamysza.

RED

Ojczyzny. W tym roku wspominamy 105. rocznicę Bitwy Warszawskiej — Cudu nad Wisłą — jednego z najważniejszych zwycięstw w historii Polski i Europy. To symbol siły ducha, jedności narodu i niezłomności naszych sił zbrojnych — mówił prezydent Elku Tomasz Andrukiewicz.

Następnie odczytano Apel Pamięci wraz z salwą honorową, a uroczystości zakończyły się defiladą pododdziałów.

TOM

Fot. diecezjaelk.pl

OLSZTYŃSCY PRAWNICY KONTRA „METRY WIDMO” I NIE TYLKO

Olsztyńscy prawnicy alarmują: deweloperzy każą płacić za tzw. „metry widmo” – powierzchnię zajętą przez ściany działowe w mieszkaniach. Resort funduszy potwierdza skalę problemu – ofiarami padły setki tysięcy osób, straty idą w miliardy.

Zdaniem prawników ze Stowarzyszenia Patria Nostra deweloperzy od lat zawyżają metraż lokali, doliczając do powierzchni mieszkania także ściany działowe. — To sprzeczne z przepisami i wprowadza klientów w błąd — alarmuje mec. Łukasz Jąłoza z Patria Nostra.

— W przypadku mieszkania 50-metrowego to może być półtora metra kwadratowego, 70-metrowego już dwa metry, a powyżej 80 metrów powierzchni, nawet do trzech. Łatwo policzyć, że podpisując taką umowę, musimy oddać deweloperowi „za darmo” równowartość co najmniej dwóch średnich pensji — wylicza mec. Lech Obara, prezes Patria Nostra.

Problem ma charakter ogólnopolski. Minister Funduszy i Polityki Regionalnej Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz publicznie wy-

raziła zaniepokojenie skalą procedury i zaapelowała do UOKiK o interwencję. Jej zdaniem ofiarami takich praktyk padły setki tysięcy Polaków. Co ważne, od 1997 r. obowiązuje norma PN-ISO 9836 zakazująca wliczania ścian działowych do powierzchni użytkowej lokalu. Nowelizacje z lat 2015 i 2022 potwierdziły ten zakaz, więc każdy, kto zapłacił za takie „metry widmo”, ma podstawy do roszczeń wobec dewelopera.

Nie jest to jedyny front, na którym olsztyńscy mecenasowie stają w obrocie obywateli. Prawnicy z kancelarii Lecha Obary nagłośnili także nieprawidłowości w rządowym programie dotacji „Czyste Powietrze”. Okazało się, że nieuczciwe firmy wyłudzały pełnomocnictwa od ubogich właścicieli domów i nie wywiązywały się z umów, narażając ich

Fot. 60 archiwum/PG

na utratę dofinansowania. Przekonała się o tym pani Zofia Najmowicz spod Dobrego Miasta – starsza, schorowana kobieta, której obiecano zrobić „z domu termos”, a tymczasem całą zimę spędziła bez ogrzewania.

Pani Zofia uzyskała 136 tys. zł dotacji na remont domu, lecz wykonawca wykonał prace wadliwie – seniorka została z dziurą

w ścianie i niesprawnym piecem. Teraz grozi jej zwrot 68 tys. zł, choć za winę firma, a nie beneficjentka. Skala problemu okazała się ogromna – według senator Ewy Kaliszuk podobne historie dotknęły 600 rodzin w regionie. Nagłośnienie sprawy w mediach zmusiło instytucje państwowe do reakcji.

— Można by powiedzieć, że program jest szlachetny,

ale i wykonawcy muszą być uczciwi. Inaczej można wpaść w potężne kłopoty — ocenia mec. Lech Obara.

Stowarzyszenie postuluje, by samorządy kierowały ofiary takich oszustw do darmowych punktów porad prawnych, a egzekucję zwrotów dotacji zawiesić do czasu wyjaśnienia spraw z nieuczciwymi wykonawcami.

Olsztyńscy prawnicy z Patria Nostra są znani w kraju z działań na wielu polach. Od lat walczą o prawdę historyczną i dobre imię Polski. To oni stanęli w imieniu byłego więźnia Auschwitz Karola Tendery przeciw niemieckiej stacji ZDF za określenie „polskie obozy zagłady”. Sąd nakazał ZDF przeprosić za to kłamliwe sformułowanie sugerujące, jakoby obozy Auschwitz i Majdanek zbudowali i prowadzili Polacy.

Stowarzyszenie angażuje się także w pomoc huma-

nitarną. Gdy w 2022 r. wybuchła wojna w Ukrainie, Patria Nostra uruchomiła trzy punkty bezpłatnej pomocy prawnej (w Olsztynie, Warszawie i Tarnopolu). Olsztyńscy prawnicy doradzają uchodźcom i interweniują w ich sprawach. Udało im się m.in. odzyskać świadczenie socjalne bezprawnie przejęte przez prywatną firmę od ukraińskiej matki wychowującej niepełnosprawne dziecko.

— Najbardziej przykry jest fakt, że tego typu firmy znalazły - pod płaszczykiem pomocy - sposób na oszustwo — komentuje mec. Obara, piętnując proceder żerowania na uchodźcach. — Staramy się też pomóc, szczególnie kobietom, którym przebywający na frocie żołnierze nie płacą alimentów — dodaje.

JAN BERDYCKI

15 LAT WIĘZIENIA DLA MATKI. SPRAWA OJCA WRACA DO SĄDU

Ta historia wstrząsnęła nie tylko Szczytnem, ale i całą Polską. Sąd Najwyższy podtrzymał surowy wyrok dla kobiety, skazanej za brutalne znęcanie się nad własnym dzieckiem. To nie koniec głośnej sprawy. Trwa właśnie proces ojca malucha. Szczegóły i dalszy rozwój wydarzeń wciąż wzbudzają wiele emocji.

Przypomnijmy, tragedię tego maleństwa żyła cała Polska. 27 czerwca 2022 roku jego rodzice przywieźli chłopca do szpitala w Szczytnie. Kiedy lekarz go zobaczył, natychmiast wezwał karetkę i dziecko zostało przetransportowane do szpitala w Olsztynie. Lekarze powiadomili policję. Chłopiec trafił na oddział intensywnej terapii w stanie bardzo ciężkim. Walczył o życie. Skala obrażeń przeraziła lekarzy.

Jak nam powiedział zaraz po aresztowaniu rodziców Artur Bekulard, prokurator rejonowy w Szczytnie, u dziecka występował zespół dziecka maltretowanego. Chłopiec miał liczne złamania wszystkich kończyn, na niektórych były już zrosty, co wskazywało na to, że dziecko było maltretowane już wcześniej. Rodzina nie miała założeń, nie była też notowana przez policję. Była jednak jedno-

razowa kontrola pracowników pomocy społecznej. Otrzymali oni informację od lekarzy, którzy zwrócili uwagę, że dziecko po porodzie przez jego cały pobyt w szpitalu matka odwiedziła zaledwie dwa razy. Kontrola nie wykazała jednak żadnych nieprawidłowości.

W sprawie badany był jeszcze jeden wątek, zgodnie z którym ojciec miał nie wiedzieć, że ma syna i być przekonany, że to dziewczynka. Rodzice zwracali się bowiem do dziecka „Marysia”, ubierali je na różowo i wszystkim przedstawiali jako dziewczynkę.

Ze szczególnym okrucieństwem

W lipcu 2022 roku rodzice: 22-latką i jej 25-letni partner usłyszeli zarzuty znęcania się ze szczególnym okrucieństwem i usiłowania zabójstwa 3-miesięcznego dziecka. Sąd zastosował areszt tymczasowy wobec obojga rodziców skatowanego dziecka.

Fot. Freepik

Po roku od tymczasowego aresztowania rodziców zostały zmienione zarzuty wobec ojca pokrzywdzonego chłopca. Ojciec dziecka został zwolniony z aresztu. Po analizie materiału dowodowego prokurator podjął decyzję o zmianie zarzutu dla niego i przedstawił mu zarzut narażenia pokrzywdzonego, nad którym sprawca miał obowiązek sprawowania opieki na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia

lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, tj. o czyn z art. 160 § 2 kk. W dniu 12 lipca 2023 roku Sąd Apelacyjny w Białymstoku uwzględnił zażalenie ojca i uchylił stosowany wobec niego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Wobec matki dziecka zarzuty nie uległy zmianie. Wciąż była podejrzana o znęcanie się nad małoletnim dzieckiem ze szczególnym okrucieństwem,

spowodowanie obrażeń jego ciała oraz usiłowanie jego zabójstwa.

Prokuratura w listopadzie 2023 roku skierowała do sądu akt oskarżenia przeciwko rodzicom. Śledczy chcieli, by kobieta odpowiadała za usiłowanie pozbawienia dziecka życia, a mężczyzna za znęcanie opieki nad kilkumiesięcznym synem. Proces zaczął się w marcu 2024 roku przed Sądem Okręgowym w Olsztynie. Wyrok zapadł 4 czerwca. Sąd uznał matkę za winną działania z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia swojego syna. Kobieta została skazana na 15 lat pozbawienia wolności, ma zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym przez 10 lat i musi zapłacić na rzecz swego syna 100 tys. zł. Ojciec został uniewinniony od zarzucanego mu czynu.

Proces ojca wciąż trwa

Jesienią 2024 r. Sąd Apelacyjny w Białymsto-

ku utrzymał karę 15 lat więzienia dla matki dziecka, uniewinnienie ojca jednak uchylił i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania w pierwszej instancji. Proces trwa od maja i również odbywa się z wyłączeniem jawności ze względu na dobro małoletniego pokrzywdzonego.

— Sprawę rozpoznaje Sąd Rejonowy w Szczytnie — informuje rzecznik Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Daniel Brodowski. — Prokuratura złożyła apelację na decyzję sądu, która okazała się skuteczna. Sąd wyższej instancji, w Białymstoku, uwzględnił apelację prokuratora i uchylił decyzję sądu olsztyńskiego o uniewinnienie oskarżonego. Skierował sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania do Sądu Rejonowego w Szczytnie. W zakresie matki wyrok jest już prawomocny.

JOANNA KARZYŃSKA

WIERZĘ, ŻE CZEKA NAS SZCZĘŚLIWE ŻYCIE

Pani Teresa nie miała szczęścia w życiu. W rodzinnym domu panowała bieda, mąż był alkoholikiem, który bił i wyzywał. Myślała, że syn będzie jej wsparciem. Niestety on też poszedł w ślady ojca. Jedynie modlitwa dawała kobiecie wiarę i nadzieję, że jeszcze będzie szczęśliwa. I wymodliła powrót syna, zdrowie, a już wkrótce zostanie babcią. — To najpiękniejszy dar od losu. Wszyscy dużo przeszliśmy, ale razem jesteśmy silniejsi. Wierzę, że czeka nas szczęśliwe życie — mówi.

Nie ma rodzica, który życzyłby źle swojemu dziecku. Nie ma też rodzica, który nie cierpi, patrząc na ból swojej pociechy. Nawet jeśli dziecko popełnia błędy, rodzic potrafi przebaczyć, pomóc i cierpieć razem z nim. Serce matki jest w stanie wiele wybaczyć... Bo przecież to matka nosi nas pod sercem kilka miesięcy. To ona uczy nas rozróżniać dobro od zła. Opatruje skaleczone kolana, pociesza, wspiera i jest zawsze przy nas, nawet jeśli ją zawiedzimy. To jedyna osoba, która kocha swoje dziecko bezgraniczną miłością...

— Radek jest moim jedynym dzieckiem. Kocham go, choć wiele przez niego wycierpiałam — opowiada pani Teresa. — Zawsze myślałam, że syn wyrośnie na dobrego człowieka, że choć było mi w życiu ciężko, to z dumą będę patrzyła na swoje dziecko. Niestety, życie szykowało dla mnie niespodzianki, których się nie spodziewałam.

Nigdy nie było łatwo

Pani Teresa ma 63 lata. To bardzo dzielna i spracowana kobieta, która wiele w swoim życiu wycierpiała. Pochodzi z biednego domu, gdzie z gospodarstwa trudno było wyżywić piątkę dzieci. Po ukończeniu szkoły podstawowej kobieta musiała iść do pracy, bo rodziców nie było stać na jej dalsze kształcenie. Została krawcową. Nie zarabiała wiele, ale dzięki zarobionym pieniądзом jej i rodzeństwa można było naprawić dach w domu, a i na jedzenie już starczało. Kiedy kobieta poznała swojego przyszłego męża, myślała, że szczęście się do niej uśmiechnęło. Miłość sprawiła, że nie zauważyła, iż jej narzeczony zagląda często do kieliszka.

— Kiedy człowiek jest młody i zakochany, nie myśli o przyziemnych sprawach. Widziałam, że Stasiek lubi wypić w towarzystwie, ale wydawało mi się, że na imprezach wszyscy piją. A że na drugi dzień, na kaca musiał coś wypić, to też było takie normalne — wspomina. — Na dzień ślubu czekałam z niecierpliwością. To miał być nasz najpiękniejszy dzień... Niestety już po 22 mój mąż był tak pijany, że ledwie siedział za stołem. Wytrzymał do 24, a potem poszedł spać. Tak naprawdę to koledzy go zanieśli, bo nie miał siły ręką ani nogą ruszyć. Ślub opijał kilka dni. Jeszcze wtedy usprawiedliwiałam go, jednak z każdym rokiem pił coraz więcej. Zdarzyło mu się też podnieść na mnie rękę. Kiedy trzy lata po ślubie okazało się, że jestem w ciąży, myślałam, że coś się zmieni. Niestety, próżne były moje nadzieje. Mąż pił coraz więcej. Bywało, że załatwiał się pod siebie, a ja musiałam sprzątać po nim. Syn nie miał kolegów, na każdy głośniejszy dźwięk kulili się. Żyliśmy w ciągłym strachu.

Kiedy Radek miał 12 lat, pani Teresa zdecydowała się, że musi coś zmienić w swoim życiu. Dla siebie i syna, który bał się pijackich powrotów ojca do domu. Awantury słyszał cały blok. Niejednokrotnie padały wyzwiska pod adresem kobiety i syna. W pijackim amoku mężczyzna demolował mieszkanie. Pani Teresie zdarzało się przez kilka dni nie wychodzić z domu, po tym jak mąż ją pobili. Syn żył w ciągłym strachu. W końcu kobieta powiedziała „dość” i złożyła pozwolenie na rozwód. Po drugiej rozprawie była już kobietą wolną i spokojną.

Poszedł w ślady ojca

— Wyprowadziłam się z Radkiem do domu swoich rodziców. Było ciasno, mieliśmy tylko mały pokój, ale tu mieliśmy spokój i czuliśmy się bezpieczni — opowiada. — Dzień, w którym otrzymałam rozwód, miał być początkiem nowego życia. Życia bez strachu, alkoholu, wyzwisk i bicia. Ja pracowałam, syn chodził do szkoły, rodzice nas wspierali. Myślałam, że już wszystko będzie dobrze. Jak bardzo się myliłam, przekonałam się kilka lat później. Okazało się, że mój syn popija i popala, nie chodzi do szkoły, a w domu zaczął podkraść nam pieniądze. Nie pomagały prośby ani groźby, rozmowy ze szkolnym pedagogiem. Początkowo myślałam, że to taki nastoletni bunt, jednak syn coraz bardziej brnął w to „bagnó”.

Nie pomagały wizyty u specjalistów, księdza, rozmowy z matką i dziadkami. Chłopak nie chciał podjąć się żadnej terapii. Wyprowadził się z domu

i żył swoim życiem. Pani Teresa widywała go czasami pijanego w parku, pod sklepem lub gdy spał na przystanku. Nigdy nie chciał rozmawiać z matką...

— Serce mnie bolało, jak widziałam go w takim okropnym stanie, ale nic nie mogłam zrobić. Był pełnoletni i mógł decydować o sobie — tłumaczy. — Mogłam jedynie się modlić, by się nawrócił. Cierpiałam, ale nie byłam w stanie nic zrobić. Wybrał sam taki los. Matka nie była mu potrzebna...

Dla matki ogromnie bolesne było to, że jej syn poszedł w ślady ojca. Od dziecka starała się, żeby dobrze wychować syna, dawała mu ogrom miłości, chroniła przed ojcem. Przez ponad 10 lat nie miała kontaktu z synem. Podobno wyjechał gdzieś za granicę do pracy, potem ktoś widział go żebrzącego w Warszawie...

— Jako kobiety jesteśmy przyzwyczajone do ułatwiania życia swoim dzieciom. Robimy bardzo wiele, by wychować je na mądrych

i szczęśliwych dorosłych. W pewnym momencie nasza rola wychowawcza się kończy i paradoksalnie dzieje się to wyjątkowo szybko — mówi pani Teresa. — To, jakie decyzje podejmują w dorosłym życiu ma wpływ nie tylko na nie, ale i na nas. Myślałam o sobie długo, że to moja wina, że to przeze mnie mój syn zapomniał o wszystkich wartościach, które mu wpajałam. Może gdybym tak długo nie mieszkała z mężem alkoholikiem to mój syn żyłby inaczej... Po latach terapii wiem, że nie jestem zła, wszystko bym oddała mojemu dziecku, gdyby potrzebował...

Wymodliła swoje szczęście

Dwa lata temu pani Teresa poważnie zachorowała. Okazało się, że to nowotwór złośliwy piersi.

— Kiedy usłyszałam diagnozę, pomyślałam, że przyszedł na mnie czas — wspomina. — Nie miałam dla kogo ani po co żyć. Bałam się operacji, ale jeszcze bardziej samotnej śmierci. Nikt z moich bli-

skich już nie żył, syn wiele lat się ze mną nie kontaktował... Było mi wszystko jedno, czy wygram z chorobą, czy nie.

Kiedy panią Teresę szykowano do operacji, do sali wszedł mężczyzna. Kobieta długo patrzyła na jego postać i nie wierzyła własnym oczom... Okazało się, że to jej syn.

— Za dwie godziny miałam być operowana, a tu takie zaskoczenie, taka niespodzianka — opowiada. — Rozpłakałam się jak dziecko... Mój syn do mnie wrócił. Radek opowiedział mi, że długo był bezdomny, tułał się po pustostanach i dworcach. Wstydził się prosić kogoś o pomoc, a tym bardziej wrócić do domu. Okazało się, że spotkał na swojej drodze pracowników misji, którzy mu pomogli wyjść z nalogu i zacząć normalne życie.

Radek od dwóch lat nie pił, ale bał się wrócić do matki i prosić o przebaczenie. Kiedy jednak spotkał przypadkiem w Warszawie swojego znajomego z rodzinnej miejscowości, ten powiedział mu o chorobie matki.

— Przez te wszystkie lata modliłam się o powrót syna. Wierzyłam, że kiedyś do mnie wróci — mówi płacząc pani Teresa. — Bóg wysłuchał moich modlitw. Już nie bałam się, że nie mam dla kogo żyć. Po przebudzeniu po operacji poczułam, że ktoś ścisnął moją dłoń. To był Radek. Pokonałam chorobę, syn zamieszkał ze mną. Od roku mieszka z nami też Ania - wspaniała synowa. Aniedawno dowiedziałam się, że zostanę babcią! To najpiękniejszy dar od losu. Wszyscy dużo przeszliśmy, ale razem jesteśmy silniejsi, by przezwyciężać wszystkie problemy. Wierzę, że czeka nas szczęśliwe życie.

JOANNA KARZYŃSKA

Z RZĄDU I SAMORZĄDU

Marcin Kuchciński,
marszałek województwa
warmińsko-mazurskiego

Drodzy Seniorzy, wiem, że wielu z Was ma w sobie więcej energii niż niejeden dwudziestolatek. Widziałem to nieraz podczas spotkań i imprez sportowych w naszym regionie. Teraz macie okazję, by tę energię pokazać światu. Od 19 do 21 września w Olsztynie odbędą się Warmia Mazury Senior Games – zawody dla wszystkich po pięćdziesiątce (a w grach zespołowych po czterdziestce piątce), którzy lubią się ruszać i chcą spędzić czas w gronie ludzi o podobnych pasjach. To okazja, by inspirować innych – dzieci, wnuki, sąsiadów – swoim przykładem.

Nie musicie być zawodowcami. Wystarczą nam Wasze szczere chęci. Sam doskonale wiem, jak wiele daje sport – w wolnych chwilach biegam, gram w siatkówkę i widzę na swoim przykładzie, ile to radości, jak odpoczywa wtedy głowa i ile wspaniałych znajomości wnosi to do codziennego życia. Czekają na Was lekkoatletyka, siatkówka, brydż, tenis stołowy, pływanie i przede wszystkim – świetna atmosfera. Będzie rywalizacja, ale będzie też mnóstwo rozmów i okazja, by dobrze spędzić czas. A przy

okazji przypomnimy sobie, jak ważne jest dbanie o zdrowie, dobre nawyki i codzienna dawka ruchu.

Zapisać się, spróbujcie swoich sił, przyjeździecie z rodziną. Chcę, żeby wrześniowy Olsztyn był pełen sportowej radości – Waszej radości.

Radosław Król,
wojewoda
warmińsko-mazurski

Zdarza się, że kilka minut wysiłku mówi więcej niż długie przemówienia. Tak właśnie było w Waplewie, gdzie w sobotę na trasie Vikings Run przyszło mi walczyć ze sobą i wymagającą trasą. Człowiek wtedy nie myśli o statystykach, czy polityce – liczy się tylko oddech i kolejny krok. A obok żołnierze, wpelnym rynsztunku, pokonywali te same przeszkody, które dla mnie w sportowym stroju były już wyzwaniem. Dwa dni wcześniej w Elku obchodziliśmy Święto Wojska Polskiego. Były sztandary, salut i podniosła atmosfera. W Waplewie – pot, błoto i odrapane dłonie. Dwa różne obrazy, a jednak obydwaj prawdziwe. Razem pokazują, czym naprawdę jest armia: dyscypliną i siłą, ale też codziennym wysiłkiem, który wygląda inaczej niż defilady. I właśnie to uderzyło mnie najbardziej. Kiedy

biegniesz w lekkim stroju, a te same przeszkody żołnierz pokonuje z dodatkowym ciężarem, zaczynasz lepiej rozumieć cenę tej służby, czujesz jej wagę dużo bardziej dosłownie. Vikings Run rozumiem jako wyraz pokory wobec wysiłku żołnierzy, ale i okazję do wdzięczności za ich codzienną gotowość.

Sport i wojsko łączy to, że kształtują charakter. W biegu nie wygrywa ten, kto ma najdroższy sprzęt, tylko ten, kto potrafi zacisnąć zęby i biec mimo bólu. W wojsku nie chodzi o gotowość w słowach i na papierze, lecz o determinację, by być gotowym do poświęceń w najtrudniejszych warunkach. Dlatego tego roczny sierpień zapamiętam szczególnie mocno. Najpierw dziękowaliśmy żołnierzom w Elku za ich służbę, a potem w Waplewie mogliśmy choć odrobinę poczuć, co znaczy ten wysiłek. Myślę, że to najlepsza lekcja Święta Wojska Polskiego: Polska jest bezpieczna, bo ma ludzi, którzy biegają dalej – nawet wtedy, gdy droga prowadzi przez błoto.

Mateusz Szauer,
wicewojewoda
warmińsko-mazurski

Do 5 września trwać będzie ogłoszony przez Ministerstwo Rodziny,

Pracy i Polityki Społecznej uzupełniający nabór wniosków o dofinansowanie w programie Aktywny Maluch. Z dotacji na tworzenie nowych miejsc opieki w żłobkach i klubach dziecięcych mogą skorzystać zarówno gminy jak i podmioty niepubliczne, a dotacja na stworzenie jednego miejsca dla gmin wynosi ponad 57 tys. zł! To kolejna szansa na to, aby wesprzeć rodziców oraz zapewnić bezpieczeństwo i odpowiedni rozwój ich pociech.

Wnioski można składać wyłącznie w formie elektronicznej, a szczegółowe informacje o zasadach naboru oraz korzystnych dla wnioskodawców zmianach w programie znajdują się na stronie internetowej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W ramach szóstej zmiany programu m. in. obniżono minimalny wymagany poziom wskaźnika obsadzenia miejsc opieki z 80% na 75%. Wprowadzono też punkt bardzo korzystny dla gmin będących tzw. „białymi plamami” – w przypadku środków na funkcjonowanie wyłączony został dla nich obowiązek osiągnięcia minimalnego wskaźnika obsadzenia.

Prorodzinny rządowy program „Aktywny Maluch” jest niezwykle istotny ze względu na swoje społeczne znaczenie. Zwiększenie dostępu do opieki żłobkowej znacząco ułatwia rodzicom powrót do pracy, a przy tym wspiera też rozwój dzieci w bezpiecznych, profesjonalnych warunkach. Działanie to pomaga łączyć życie rodzinne z zawodowym,

w konsekwencji pobudzając lokalną gospodarkę.

W latach 2023–2025 w naszym województwie utworzono już 2104 nowe miejsca opieki dla dzieci do lat 3, na co przeznaczyliśmy ponad 91 mln zł. O połowę zmniejszyliśmy także ilość tzw. białych plam, czyli gmin gdzie do tej pory nie funkcjonowała żadna instytucja opieki dla najmłodszych. Docelowo na Warmię i Mazury może w ramach programu trafić w sumie ok. 167 mln zł, z czego niemal połowa pochodzi z Krajowego Planu Odbudowy (KPO).

Choć udało się zrobić naprawdę wiele, 33 gminy w województwie warmińsko-mazurskim wciąż stanowią jeszcze białe plamy, dlatego zachęcam szczególnie samorządowców do skorzystania z programu. Razem poprawmy dostępność i jakość opieki nad dziećmi do lat 3 w naszym regionie.

Maria Bąkowska,
członkini zarządu
województwa
warmińsko-mazurskiego

Choć wakacje wciąż trwają, to nasze instytucje kultury już teraz przygotowują się do nowego sezonu artystycznego – i to szczególnie, bo jubileuszowego. Jesienią dwa filary życia kulturalnego Warmii

i Mazur, Teatr im. Stefana Jaracza oraz Filharmonia Warmińsko-Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego, zainaugurują 80. sezon artystyczny.

13 września w Teatrze im. Stefana Jaracza odbędzie się premiera „Krzyżaków” Henryka Sienkiewicza w reżyserii Jana Klaty – twórcy, którego nazwisko samo w sobie jest gwarancją artystycznej odwagi. Klasyczna historia o wolności, tożsamości i miłości Zbyszka i Danusi zyska tu współczesną wrażliwość i poruszy aktualne kwestie. Otwarcie sezonu 2025/2026 to także podwójny jubileusz Teatru: 100-lecie istnienia i 80 lat polskiej sceny w Olsztynie.

Niespełna tydzień później, 19 września, w Filharmonii odbędzie się koncert inauguracyjny 80. sezonu artystycznego. Czekamy na muzyczne starcie trzech mistrzów batuty: Alexandry Iradyana, Jerzego Koska i Piotra Sułkowskiego. Będzie to święto dźwięku, zapowiedź całego roku wyjątkowych wydarzeń, a także preludium do czegoś specjalnego – pojawienia się nowoczesnych organów, które wzbogacą brzmienie sali koncertowej.

Warto zatem zarezerwować czas na jesienne spotkania z kulturą, by być świadkiem wydarzeń, które zapiszą się w historii Warmii i Mazur.

ZAPRASZAMY NA NASZĄ STRONĘ INTERNETOWĄ: **GAZETA OLSZTYŃSKA.PL**, GDZIE W ZAKŁADCE „OPINIE I PUBLICYSTYKA” ZNAJDZIECIE PAŃSTWO SZEREG KOMENTARZY OSÓB ZE ŚWIATA POLITYKI.

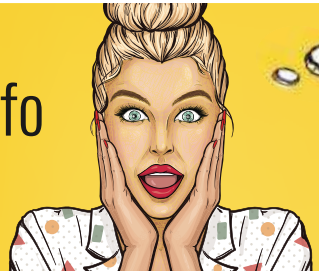
REKLAMA

KRASNAL info

SENSACJE | PLOTKI | SKANDALE

Gramy poniżej pasa!

ODKRYJ ŚWIAT NAJGORĘTSZYCH PLOTEK I NAJWIĘKSZYCH SENSACJI NA NOWYM PORTALU KRASNAL.INFO

DMUCHANIE W MUSZLE ŚLIMAKA MOŻE POMÓC

To może być dobra wiadomość dla około 2,5 miliona Polaków, którzy cierpią na bezdech senny. Dmuchanie w muszlę ślimaka morskiego (*Turbinella pyrum*) może pomóc osobom cierpiącym na zaburzenia snu, w tym na bezdech senny. Tak uważają naukowcy z Eternal Heart Care Centre and Research Institute w Dżajpurze w Indiach, cytowani przez dziennik „Guardian”. Badania, przeprowadzone

wśród 30 osób w wieku od 19 do 65 lat, wykazały, że taka praktyka może poprawić jakość snu u pacjentów cierpiących na obturacyjny bezdech senny (OBS), czyli występowanie epizodów spłycenia lub zatrzymania oddechu podczas snu. Objawy obejmują głośne chrapanie oraz odgłosy dławienia się lub duszenia się. Pacjentów podzielono na dwie grupy. Jedna z nich regularnie

dmuchała w muszlę ślimaka morskiego, druga zaś wykonywała ćwiczenia oddechowe. Wszyscy wykonywali zalecenia naukowców co najmniej przez 15 minut, pięć dni w tygodniu. Po pół roku naukowcy odkryli, że ci, którzy ćwiczyli oddech za pomocą muszli, mieli wyższy poziom tlenu we krwi w nocy i średnio od czterech do pięciu epizodów bezdechu sennego mniej w ciągu godziny snu.

Ponadto okazało się, że byli oni o 34 proc. mniej senni podczas dnia. Zdaniem dr Krishny K. Sharmy, który kierował badaniami, sposób dmuchania w muszlę jest bardzo charakterystyczny. Jego zdaniem „generuje to silne wibracje i opór przepływu powietrza, co prawdopodobnie wzmacnia mięśnie górnych dróg oddechowych, w tym gardła i podniebienia miękkiego – ob-

szarów, które często zapadają się podczas snu u osób z OBS”. Dr Erika Kennington, szefowa działu badań i innowacji w organizacji Asthma+Lung UK, która zajmuje się zdrowiem układu oddechowego, powiedziała w rozmowie z brytyjskim dziennikiem, że „wyniki tego badania są zachęcające, ale ze względu na jego niewielką skalę jest za wcześnie, aby z całą pewnością stwierdzić, że dmuchanie

w muszlę może pomóc ludziom w radzeniu sobie z obturacyjnym bezdechem sennym”.

MARTA ZABŁOCKA (PAP)

JUŻ 15 MINUT NA ŁONIE PRZYRODY WSPIERA PSYCHIKĘ

Już 15 minut dziennie spędzane na łonie przyrody pomaga osobom mieszkającym w mieście utrzymać psychikę w dobrym stanie. Szczególnie mocno korzystają ludzie młodzi. Tak wynika z analizy przeprowadzonej przez naukowców ze

Stanford University (USA). Do 2050 roku aż 70 proc. ludzkości ma mieszkać w miastach. To może oznaczać wzrost częstości problemów psychicznych, takich jak lęki czy zaburzenia nastroju. Tymczasem, wedle ich badań, już kwadrans spędzony na łonie przyrody pomaga poprawić stan psyche. „Na przykład możemy przeanalizować taki scenariusz: jeśli w mieście znajduje się obecnie 20 proc. terenów zielonych lub

tyle jest pokryte drzewami, to ilu przypadkom zaburzeń psychicznych dałoby się zapobiec, gdyby ten odsetek wzrósł do 30 proc.? Będziemy też pracować nad uwzględnieniem szacunkowych oszczędności w kosztach opieki zdrowotnej, wynikających z takich popraw w obszarze miejskiej przyrody” – wyjaśnia jeden z amerykańskich naukowców. „Wcześniejsze badania wykazały silne powiązania między kontaktem z naturą a zdrowiem

psychicznym” – mówi badaczka Anne Guerry. „Jednak w większości badań nie można było wyciągnąć wniosków o związku przyczynowym, trudno je uogólnić albo nie są zaprojektowane tak, by rozdzielać wpływ różnych typów przyrody. Ta analiza pomaga wypełnić tę lukę” – podkreśla ekspertka. Choć wszystkie typy przyrody miejskiej przynosiły korzyści psychiczne, naukowcy odkryli, że miejskie lasy były szczególnie

skuteczne w redukcji objawów depresji i lęku. Okazało się przy tym, że młodzi dorośli czerpią jeszcze większe korzyści niż ogólna populacja. Jak podkreślają badacze, to istotne, ponieważ większość zaburzeń psychicznych pojawia się przed 25. rokiem życia. Co może zaskakiwać, bierne spędzanie czasu na terenach zielonych było skuteczniejsze w redukowaniu problemów psychicznych, takich jak depresja,

niż aktywny czas spędzony na łonie natury. Na podstawie wyników badacze twierdzą, że choć duże parki miejskie i lasy są niezwykle ważne, to równie istotne jest tworzenie niewielkich parków oraz sadzenie dodatkowych drzew przy ulicach. Korzystne mogą być także nawet dodatkowe okna z widokiem na tereny zielone czy ciche, wypetnione naturą przestrzenie.

MAREK MATA CZ (PAP)

PŁACĄ ZA TO UDAWANIE, ŻE PRACUJĄ

W Chinach pojawia się coraz więcej firm, którym młodzi bezrobotni płacą za udawanie, że w nich pracują - informuje BBC. Bezrobocie wśród młodych wynosi 14 proc., a chińska gospodarka spowolniła. Korzystanie z „biura pracy udawanej” kosztuje ok. 4,2 dolara dziennie. Biura pozorowanej pracy pojawiają się obecnie w dużych miastach Chin. Najczęściej przypominają w pełni funkcjonalne biura wyposażone w komputery, dostęp do internetu, a nawet sale konferen-

cyjne i serwisy do herbaty. Czasami dzienna opłata obejmuje lunch, przekąski i napoje - stwierdziła BBC. Dr Christian Yao z wydziału zarządzania Uniwersytetu Wiktorii w Wellington w Nowej Zelandii i ekspert ds. chińskiej gospodarki uważa, że zjawisko udawania pracy stało się bardzo powszechne, bo w obliczu trudności młodzi ludzie potrzebują miejsc, w których mogliby przemyśleć swoje kolejne kroki lub podjąć się dorywczych zadań. - Biura pracy pozorowanej to

jedno z rozwiązań przejściowych - uważa. Shui Zhou, którego firma zbankrutowała w ubiegłym roku, skorzystał z biura udawanej pracy, bo uznał, że atmosfera w biurze poprawi jego samodyscyplinę. Pracuje tam już ponad trzy miesiące. Choć mógłby przychodzić i wychodzić w dowolnym czasie, to zazwyczaj dociera do firmy między 8 a 9 rano, a czasem wychodzi dopiero późnym wieczorem. Jest o wiele szczęśliwszy niż wcześniej. (PAP) OS/ MMS/

MOLE WARIUJĄ OD ORZECHÓW

Mole spożywcze są bardzo łakome, zjadają wszystko, nie tylko produkty zbożowe, ale także ziola, herbatę, bakalie, a jeśli w cukierkach są orzechy, to one po prostu wariują ze szczęścia - mówi prof. Stanisław Ignatowicz, entomolog. Prof. Stanisława Ignatowicza zapytaliśmy, skąd się biorą w naszych kuchniach i spiżarniach mole spożywcze. Ten odparł, że przynosimy je ze sklepu, np. wraz z cukierkami na wagę. - Cukierki są eksponowane do sprzedaży w dużych, kartonowych pudłach, których zawar-

tość jest uzupełniana z dnia na dzień. - wyjaśnił. I dodał, że to oznacza, „iż na stare, coraz starsze cukierki dosypywane są nowe. Te stare mogą mieć nawet wiele miesięcy.” Uczony podkreślił, że „mole spożywcze są bardzo łakome, zżerają wszystko, nie tylko produkty zbożowe, ale także ziola, herbatę, bakalie, a jeśli w cukierkach są orzechy, to one po prostu wariują ze szczęścia.” - A my te pyszności przynosimy do domu, dlatego w ponad 90 proc. pomieszczeń kuchennych czy spiżarni mole spożywcze są

nieproszonymi gośćmi - zaznaczył prof. Ignatowicz. Objaśnił także, że najmniejszy z moli spożywczych, mklík próchniczek, preferuje z kolei takie produkty jak ziola, herbata, generalnie suszona roślinność, z wyrobami tytoniowymi włącznie. - To on sprawia, że w paczce może się trafić papieros tak obrzydliwy, że nie sposób go wypalić - wskazał. I dodał, że „ów próchniczek, obok świrdzyka cygarowca, jest wrogiem nr 1 koncernów tytoniowych, które zwalczają je wszelkimi sposobami.”

PRZYBYŁA Z HIMALAJÓW I ZAGRAŻA RODZIMYM GATUNKOM

Razem dla przyrody, to realizowany właśnie wspólny projekt przeciwko gatunkom inwazyjnym. W sierpniu, na terenie Leśnictwa Zazdrość w Nadleśnictwie Olsztyn odbyła się społeczna akcja usuwania gatunków inwazyjnych, zorganizowana we współpracy z Fundacją Nexus, pod patronatem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Chodzi o ograniczenie rozprzestrzeniania się niecierpka gruczołowatego (*Impatiens glandulifera*) – obcego gatunku

rośliny pochodzącego z rejonu Himalajów, który w polskich warunkach klimatycznych wykazuje bardzo wysoki potencjał ekspansji. Tworząc zwarte łany, skutecznie wypiera on rodzime gatunki roślin zielnych, szczególnie w wilgotnych siedliskach nadrzecznych i leśnych, zakłócając równowagę biologiczną i naturalne procesy zachodzące w ekosystemach. — Działania tego typu mają ogromne znaczenie dla ochrony bioróżnorodności i zachowania integralności rodzimych zbiorowisk roślinnych — infor-

muja leśnicy. — Walka z gatunkami inwazyjnymi to wyzwanie długoterminowe, wymagające nie tylko systematyczności, ale również zaangażowania lokalnych społeczności i edukacji ekologicznej. Wydarzenie miało charakter otwarty – wzięli w nim udział mieszkańcy Olsztyna i okolic, turyści oraz wszyscy zainteresowani tematyką ochrony przyrody. Wspólna praca w terenie stała się również okazją do rozmów o zagrożeniach związanych z obcymi gatunkami oraz sposobach, w jakie

każdy z nas może wspierać ochronę środowiska. — Serdecznie dziękujemy wszystkim uczestnikom za aktywny udział i zaangażowanie, to dzięki takim inicjatywom możliwa jest skuteczna ochrona polskich lasów i ich unikalnej przyrody — podziękowali leśnicy. Niecierpek gruczołowaty w Polsce został wprowadzony do uprawy jako roślina ozdobna i miododajna pod koniec XIX wieku. Jest często wykorzystywany jako pożywienie dla pszczoł i celowo wysiewany

na nieużytkach. Ze względu na dużą produkcję nektaru może zmniejszać częstość odwiedzin zapylaczy na rosnących w pobliżu rodzimych roślinach. Tym samym wpływa na spadek plonów roślin uprawnych. Jak informuje Ogród Botaniczny Uniwersytetu Warszawskiego, należy zwalczać jego obecność i nie dopuszczać do rozprzestrzeniania się. Jest rośliną roczną, dlatego nie wolno dopuścić do wytworzenia przez roślinę kwiatów i owoców, bo dojrzewają bardzo szybko! Najlepszą metodą jest

Fot. arch. ROLP Olsztyn

wyrywanie całych osobników, a w kolejnym roku – usuwanie pojawiających się na wiosnę młodych siewek. Po usunięciu roślin należy dalej obserwować, czy w kolejnych latach nie pojawią się nowe rośliny.

ROSJANIE PONIEŚLI KLĘSKĘ, ALE GDZIE SĄ „ŚWINKI”?

111 lat temu Imperium Rosyjskie poniosło wielką klęskę w bitwie pod Tannerbergiem, czyli pod Stębarkiem. Stoczona w ramach operacji wschodniopruskiej w 1914 r. zakończyła się zwycięstwem Cesarstwa Niemieckiego. Do dziś krążą legendy o ukrytym skarbie Samsonowa, dowódcy wojsk rosyjskich.

Dla Niemców miał być to udany rewanż za klęskę pod Grunwaldem w 1410 roku. Whistoriografii niemieckiej uznającej bitwę pod Grunwaldem za pierwszą bitwę pod Tannerbergiem, ta jest określana jako druga bitwa pod Tannerbergiem. Bo było to wielkie zwycięstwo. Klęska rosyjska była zupełna. Jak podaje Wikipedia, Niemcy wzięli do niewoli ponad 92 000 jeńców – trzeba było aż sześćdziesięciu pociągów, aby odstawić ich na tyły. Zdobyto prawie 500 dział z 636 znajdujących się na uzbrojeniu 2 Armii Rosyjskiej. Liczbę zabitych i zaginionych żołnierzy rosyjskich szacuje się na około 30 000.

Szybki kontratak i zwycięstwo

Ale od początku. 17 sierpnia 1914 r. armia rosyjska rozpoczęła natarcie na Prusy Wschodnie, które miało na celu odciążenie wojsk francuskich walczących z Niemcami na zachodzie i zmuszenie armii II Rzeszy do walki na dwóch frontach. I początkowo Rosjanom szło całkiem nieźle. Do czasu. Dowódcą niemieckiej 8. Armii broniącej Prus, został ścignięty z emerytury gen. Paul von Hindenburg i jako szef jego sztabu gen. Erich Luddendorff. To oni zdecydowali się na szybki kontratak. Uderzenie zdecydowano się poprowadzić na południu, wokolicy miejscowości Stębark, przeciwko 2 Armii gen. Aleksandra Samsonowa. Decydujące starcie, które przeszło do historii jako „II bitwa pod Tannerbergiem” trwało od 26 do 30 sierpnia. Klęska Rosjan była spowodowana głównie brakiem współpracy pomiędzy poszczególnymi jednostkami, a także zaniebdaniem rozpoznania. Bo liczebnie, jak to u Rosjan, było ich wielu. Rosjanie nie spodziewali się jednak niemieckiego kontruderzenia i pomimo liczebnej przewagi dali się okrążyć.

Przebieg bitwy - wojska rosyjskie zostały okrążone przez armie Cesarstwa Niemieckiego

Rosyjscy jeńcy wzięci do niewoli pod Tannerbergiem

Pogromca rosyjskiej armii gen. Paul von Hindenburg został po bitwie mianowany dowódcą frontu wschodniego i awansowany na feldmarszałka. Jego postać została otoczona kultem, czego zwieńczeniem było piastowanie przez niego urzędu prezydenta Republiki Weimarskiej i początków III Rzeszy w latach 1925-1934. Po śmierci feldmarszałek spoczął w nieistniejącym już mauzoleum bitwy pod Tannerbergiem. Monument znajdował się pomiędzy dzisiejszym Olsztynkiem i Sudwą. W styczniu 1945 r. został wysadzony w powietrze przez Niemców, aby nie wpadł w ręce Sowietów. Wcześniej wywieziono szczątki Hindenburga. Iciekawostka: ocalałe płyty granitu wykorzystano między innymi do budowy schodów przed gmachem Komitetu Centralnego PZPR w Warszawie.

Gdzie jest złoto?

Samsonow przekraczając granicę rosyjsko - pruską

disponował kwotą około 1 milion rubli. Były to pieniądze przeznaczone na żołd dla żołnierzy, aprowizację, transport i inne wydatki. Przede wszystkim stanowiły go złote pięciorublowki, zwane „świnkami”. Nazywano tak monetę, która była wybijana za panowania cara Mikołaja II, w latach 1897-1911. Nazwy tej używano głównie na ziemiach polskich, które znajdowały się pod zaborem rosyjskim. Pięciorublowka jest nazywana świnką, ponieważ za tyle można było kupić dużego prosiaka.

Były też srebrne półrublowki. Oprócz gotówki, majątek stanowiły też inne kosztowności jak np. srebrne i złote medale przeznaczone dla oficerów i żołnierzy, którzy wyróżniali się w walkach. Majątek ten rozdzielono i przydzielono na poszczególne korpusy. Niemcom udało się zdobyć niektóre „kasy” rosyjskich pułków. Np. pod Frąnkowem w ręce niemieckich żołnierzy wpadło 32 tysiące rubli w złocie. We wsi Kisi-

Gen. Samsonow

ny koło Działdowa w ręce pruskich żołnierzy z 59 Regimentu Piechoty wpadło 70 tys. rubli, znalezione przy rannym rosyjskim majorze, a żołnierze z 35. Dywizji Piechoty zdobyli w Dźwierzutach kasę z 200 tys. rubli. Nie wiadomo, gdzie jest reszta.

Co ze złotem Samsonowa?

Było to około 100 tys. rubli w złocie, które stanowiły prawie 100 kg czystego kruszcu. Nie ma potwierdzenia w niemieckich raportach o ich zajęciu. Także rosyjskie źródła nie potwierdzają, żeby zostały wywiezione z linii frontu poza teren Prus Wschodnich. Jeśli nie zostały ujawnione to muszą być gdzieś pomiędzy Nidzią, Wielbarkiem a Olsztynkiem. Jedna z legend mówi, że w obliczu klęski Samsonow wraz z adiutantem i pięcioma zaufanymi żołnierzami miał przewozić złoto wozem przez ledwo trzymający się mostek nad bagnistą rzeczką. Mostek podobno się zarwał pod wpływem ciężaru. Nie mogąc wyciągnąć wozu, generał kazał wysadzić mostek i w ten sposób pełną kasę ukryć w wodzie z mulem. Po tym wraz z adiutantem mieli zastrzelić czterech z nich, a piątego ranić w szyję. Później życie od kuli wystrzelonej z rewolweru przez generała miał stracić adiutant, a on sam popełnić samobójstwo. Ten ranny w szyję żołnierz miał później zrelacjonować całe wydarzenie.

Inna legenda mówi, że wycofujący swoje wojska generał wiozł ze sobą na taczance (rodzaj wozu z zamontowanym karabinem maszynowym, atakże dwukółka przystosowana do ciągnięcia armaty - red.) kasę pułkową i w obliczu nieuchronnej klęski rozdzielił kasę pomiędzy kilku najbardziej zaufanych oficerów z poleceniem przedarcia się przez siły wroga. Sam popełnił samobójstwo strzałem z pistoletu.

Istnieje też legenda, że skarb został zakopany nieopodal miejsca śmierci generała w miejscu, które wskazywał cię gałęzi samotnie rosnącego na polu dębu. Miejsce to wielokrotnie przekopano, ale bez powodzenia. Podobno też skarb został znaleziony w kilka dni po bitwie nad brzegiem rzeki Omulew przez kowala onazwisku Kowalski z Małgi, oddał go na posterunek policji, w którym urzędował zandarm Brannies, a za znalezione kupił sobie dom w Szczytnie.

Jeszcze inna opowieść mówi, że w czasie ucieczki Rosjan wóz ze złotem eskortowali jedynie dwaj żołnierze. Na drodze do Wielbarka, w lesie zwanym Uścianek, pocisk z niemieckiego działa trafił „taczankę” i w efekcie czego koń zginął, a wóz się wywrócił. Żołnierze nie mając innej możliwości transportu, zakopali złoto, po czym pieszo poszli do granicy. Jednemu z nich tylko udało się ją przekroczyć. Miał być on jedynym źródłem informacji o złocie Samsonowa. To tyle, jeśli chodzi o legendarne opowieści.

Złoto legendarne, poszukiwania prawdziwe

Poszukiwania złota Samsonowa lub inaczej „złotej taczanki” zaczęły się już w 1916 r. Po Wielbarskich lasach chodzili obcy, pytali miejscowych. Znajdowane były pojedyncze złote monety, a nawet większe ilości.

W okresie międzywojennym na te tereny przyjeżdżali Polacy (dawni żołnierze z carskiej armii) oraz Rosjanie (dawni carscy oficerowie) szukając miejsca zakopania kasy 2 Armii. Miejscowa ludność obserwowała ich uważnie, pilnowała, ale nie zauważono żeby coś znaleźli.

Teren na którym w 1914 r. rozgrywały się ostatnie boje żołnierzy Samsonowa i Hindenburga w dwudziestolecie międzywojennym pełnił rolę poligonu niemieckiego. Już po II wojnie światowej, w 1947 r. zaczęto go powiększać. Docelowo obejmował powierzchnię około 14 tysięcy ha. Wtedy też zrównano z ziemią wsie: Małga, Ulesie, Retkowo, Piec, Rude Wały, Kanwezy - ocalała jedynie wieś Muszaki. Ludność wysiedlono. Gdy w latach 60. XX wieku odżyła legenda złota Samsonowa, żołnierze przeszukiwali lasy. Złota nie znaleźli poza złotym Krzyżem Świętego Jerzego, który pochodził z głowicy sztandaru 2 Armii. W 1962 r. z Gdańska przyjechał tu specjalny oddział saperów, którzy przy użyciu wykrywaczy metalu przeszukali teren. Nic nie znaleźli.

Co jakiś czas wycieka informacja, że ktoś coś znalazł, pochwali się na forach znajomym. Przy obecnej technice znacznie łatwiej prowadzić poszukiwania, ale trzeba wiedzieć gdzie szukać. Czy złoto 2 Armii ujrzy światło dzienne, a może już od wielu dziesięcioleci cieszy czyjeś oczy swoim blaskiem? Nic nie wskazuje na to, żeby 100 kilogramów złota zdolano wywieść z lasów pomiędzy Nidzią, Wielbarkiem i Olsztynkiem. Tę tajemnicę wciąż skrywają mazurskie lasy. Szacuje się, że wartość skarbu to dziś około 35 mln złotych.

Złota pięciorublowka

POWSTAJE NOWE MIEJSCA DLA WODNIAKÓW NAD DRWĘCKIM

Dzięki staraniom Żeglugi Ostródzko-Elbląskiej i jej prezesa Cezarego Wawrzyńskiego, w tzw porcie zimowym przy ul. G.J. Steenke nad Jeziorem Drwęckim powstają nowe miejsca do cumowania. Będą mogli z nich korzystać zarówno ostródzcy żeglarze, jak i turyści. Dotychczas port służył głównie jednostkom Żeglugi i służb mundurowych. Już niebawem będą mogli z niego również korzystać pozostali wodniacy. Wszystko dzięki

nowym pomostom, które są montowane w doku. — Przybędą dodatkowe miejsca postojowe dla jachtów — poinformował w mediach społecznościowych Cezary Wawrzyński. — Konkretnie zmienia się sposób zagospodarowania basenu tzw. portu zimowego. Tak jak dotychczas, będą tu stały oraz zimowały statki Żeglugi Ostródzko-Elbląskiej, ale bezpieczniejszą przystań znajdą też w trakcie sezonu liczne jachty

Fot. arch. brw. C. Wawrzyńskiego

turystyczne. Stanie się tak dzięki montażowi na wodzie tzw. Y-boomów. To początek zmian w obrębie stoczni, portu i suchego doku. Powoli rodzi się wodniacka marina. Jak informuje prezes Waw-

rzyński, chętni na cumowanie mogą już się zgłaszać. Szczegóły dotyczące zasad korzystania z miejsc do cumowania będą też pojawiać się na stronach internetowych Żeglugi.

OLSZTYŃSKIE KINA

Poniedziałek, 18 sierpnia REPERTUAR MULTIKINO

NIKT 2 / napisy: 15:15, 17:25, 19:35, 21:45; ZNIKNIECIA / napisy: 11:00, 12:00, 13:50, 14:50, 16:40, 17:40, 19:30, 20:30; O PSIE, KTÓRY JEŹDZIŁ KOLEJĄ 2 / familijny: 10:00, 10:50, 12:15, 13:10, 15:30, 17:50; PAN WILK I SPÓŁKA 2 / familijny / dubbing: 10:15, 11:15, 12:45, 13:45, 16:15, 18:45; VINCI 2: 14:30, 17:15, 20:00; KAWA I PAPIEROSY / napisy: 20:00; NAGA BRON / napisy: 15:50, 19:00; FANTASTYCZNA 4: PIERWSZE KROKI / dubbing: 13:25; FANTASTYCZNA 4: PIERWSZE KROKI / napisy: 21:15; 13 DNI DO WAKACJI: 21:10; SMERFY. WIELKI FILM / familijny / dubbing: 10:10, 13:45, 16:00; F1 / napisy: 12:30, 20:10; ZAKRĘCONY PIĄTEK 2 / dubbing: 11:10; ZAKECONY PIĄTEK 2 / napisy: 18:15; JURASSIC WORLD: ODRODZENIE / dubbing: 10:25, 16:05; ODDAJ JĄ / napisy: 20:50; ŚWINKA PEPPA POZNAJE DZIDZIUSIA / familijny / dubbing: 10:30

REPERTUAR HELIOS

NIKT 2 / napisy: 14:20, 16:30, 19:00, 20:20, 21:15; ZNIKNIECIA / napisy: 11:30, 14:30, 18:15, 20:45; O PSIE, KTÓRY JEŹDZIŁ KOLEJĄ 2 / familijny: 10:00, 11:45, 12:20, 14:00, 16:15, 18:30; VINCI 2: 15:20, 18:45, 20:00; PAN WILK I SPÓŁKA 2 / familijny / dubbing: 10:00, 10:50, 12:30, 15:00, 17:30; NAGA BRON / napisy: 14:50, 17:15, 20:30; 13 DNI DO WAKACJI: 13:10, 17:00, 21:00; FANTASTYCZNA 4: PIERWSZE KROKI / dubbing: 12:15; FANTASTYCZNA 4: PIERWSZE KROKI / napisy: 17:45; F1 / napisy: 14:40, 19:30; SMERFY. WIELKI FILM / familijny / dubbing: 10:30; ZAKRĘCONY PIĄTEK 2 / dubbing: 12:00; ZAKRĘCONY PIĄTEK 2 / napisy: 15:10; ODDAJ JĄ /

napisy: 21:30; ŻYCIE CHUCKA / napisy: 12:45; DZIECI Z ULICY SREBRNEJ / familijny / dubbing: 9:50

REPERTUAR AWANGARDA

„Pewnego razu w Paryżu” - prod. Francja, Belgia: godz. 17.45; „Bird” - prod. Wielka Brytania, USA: godz. 18.00; „Follemente. W tym szaleństwie jest metoda” - prod. Włochy: godz. 18.00; „Wielkie piękno” - prod. Włochy, Francja: godz. 19.45; „Życie Chucka” - prod. USA: godz. 20.00; „Opętani” - prod. Nowa Zelandia, Australia: godz. 20.00

18 sierpnia

SPOTKANIE Z CYKLU „MAŁE KROKI WIELKĄ ZMIANĄ”

Olsztyn

Jedź ile chcesz i wracaj do swojej wagi. Spotkanie poprowadzi Regina Gawrych – specjalistka w zakresie diety i fitness. Godz. 17.00, Stary Ratusz WBP, ul. Stare Miasto 33.

18 sierpnia

KINO PLENEROWE: JUTRO BĘDZIE NASZE

Olsztyn

„Jutro będzie nasze”, reż. Paola Cortellesi Godz. 21.00, Przy fontannie „Ryba z dzieckiem”, Park Podzamcze.

19 sierpnia

LATEM WYBIERAM KULTURĘ

Olsztyn

Spotkanie autorskie z Marią Peszek, aktorką i wokalistką Godz. 18.00, Planeta 11 - HWS Urania (wejście B1, sala konferencyjna), al. Piłsudskiego 44.

19 sierpnia

RETRO-POTAŃCÓWKA NA TARGU RYBNYM

Olsztyn

Z myślą o wszystkich pełnych życia seniorach MOK zaprasza na wydarzenie pod hasłem „Z panem Darkiem w piękny rejs!”. Uczestnicy będą mogli powrócić do nieśmiertelnych hitów sprzed lat i spędzić czas w wyjątkowej, tanecznej atmosferze. W programie: klasyczne melodie, spokojny rytm i przyjazna, kameralna przestrzeń bez pośpiechu i hałasu. Godz. 17.00, Targ Rybny.

20 sierpnia

KONCERT CHÓRU „APASJONATA”

Olsztyn

Koncert chóru „Apasjonata” pod kierownictwem Anny Bułakowskiej Muzyczna uczta wśród pięknych brzmień znanych i nieznanymi utworów w wykonaniu chóru. Godz. 10.00, Wojewódzka Biblioteka Publiczna (sala konferencyjna), ul. 1 Maja 5.

20 sierpnia

WARSZTATY PLASTYCZNE „W PTASIEJ SZKOLE MĄDROŚCI”

Olsztyn

„W Ptasiej Szkole Mądrości: Co Kruk i Lis Opowiedzą Nam o Świecie?” - warsztaty literacko-przyrodnicze dla najmłodszych nawiązujące do treści bajek Ignacego Krasickiego. Na dobry początek przeczytamy wspólnie bajkę. Dzieci poznają klasyczną opowieść z morałem, a my porozmawiamy o tym, co z niej wynika:

o pochlebstwach, zaufaniu i o tym, jak nie dać się zwieść pięknym słowem. Następnie dzieci zostaną zaproszone do twórczej pracy i wspólnie stworzymy przepiękne ilustracje związane z bohaterami bajki.

Godz. 12.00, Filia nr 9 MBP, ul. Żołnierska 47.

21 sierpnia

SIDEWALK ASTRONOMICZNY

Olsztyn

Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne zaprasza mieszkańców i turystów na wyjątkowe spotkania z astronomią – Sidewalk astronomiczny, czyli uliczne obserwacje Słońca z wykorzystaniem specjalistycznego teleskopu słonecznego. Przez całe lato, od początku lipca aż do końca sierpnia, pracownicy Planetarium wychodzą w miasto, by dzielić się wiedzą, pasją i zachęcać do patrzenia w niebo – tym razem w ciągu dnia! Sidewalk astronomiczny to okazja, by z bliska zobaczyć aktywność naszej dziennej gwiazdy, plamy słoneczne, protuberancje i inne zjawiska zachodzące na powierzchni Słońca, to wszystko w pełni bezpieczny sposób, pod okiem ekspertów. Godz. 11.00, Przed ratuszem, Pl. Jana Pawła II.

21 sierpnia

MIĘDZYNARODOWY PROJEKT TYPOGRAFICZNY POETRY 2025

Olsztyn

Program: — 14.00-15.30 Warsztaty drukarsko-introligatorskie, prowadzenie: Tomek Ratajczak; Flyingfish Letterpress

(zapisy do 19 sierpnia: galeria@wbp.olsztyn.pl) — 16.00-16.30 „Druki bibliofilskie – czym się charakteryzują” – spotkanie z dr. Jakubem Maciejem Łubockim; kuratorem Działu Sztuki Wydawniczej Muzeum Narodowego we Wrocławiu — Wystawa plakatów Międzynarodowego Projektu Typograficznego PoeTry 2025 – zasmakuj w poezji Edgara A. Poe (czynna od 21 sierpnia do 4 września 2025 r.) Galeria Stary Ratusz, WBP, ul. Stare Miasto 33. Godz. 14.00, Galeria Stary Ratusz WBP, ul. Stare Miasto 33.

21 sierpnia

SZANTY NA OLSZTYŃSKIEJ STARÓWCE

Olsztyn

Na Targu Rybnym zavitają legendarni Mechanicy Shanty, którzy od lat zachwycają publiczność kunsztem wokalnym i bogactwem aranżacji. Godz. 19.00, Scena na Targu Rybnym.

22 sierpnia

WAKACYJNE KINO DLA DZIECI - SEANS FILMOWY Z QUIZEM

Olsztyn

Film opowiada historię legendarnej rodziny odkrywców – Klade'ów – którzy muszą przezwyciężyć swoje różnice i zjednoczyć siły, by ocalić świat, który przypomina niczym nieograniczoną dżunglę pełną żywych kolorów, dziwnych stworzeń i zaskakujących niebezpieczeństw. Godz. 10.00, Wojewódzka Biblioteka Publiczna (sala konferencyjna), ul. 1 Maja 5.

MUZEUW WARMII I MAZUR W OLSZTYNIE

Wystawy stałe

wtorek – niedziela

9.00-16.00, poniedziałek - nieczynne

Mikołaj Kopernik mieszkawiec olsztyńskiego zamku Wystawa w całości poświęcona słynnemu astronomowi. Na ekspozycji zobaczyć można m.in. tablicę astronomiczną – jedyny zachowany instrument używany przez Kopernika, dzięki któremu wyznaczył moment równonocy wiosennej, kopernikowski inkunabuł medyczny – jedyną zachowaną w zbiorach polskich książkę z biblioteki Kopernika, a także szereg listów i dokumentów napisanych przez najznamienitszego mieszkańca olsztyńskiego zamku.

DOM „GAZETY OLSZTYŃSKIEJ”

wtorek – niedziela

9.00-16.00, poniedziałek - nieczynne

„Gazeta Olsztyńska” (1886-1939)

Ekspozycja pokazuje historię wydawnictwa, sylwetki jego twórców oraz poruszaną na łamach pisma problematykę – historię polskiej Warmii. Na wystawie można obejrzeć unikatowe egzemplarze pisma, dokumenty i zdjęcia, elementy wyposażenia zecerni oraz maszyny drukarskie. Szczególnie cenna jest jedyna ocalała, po całkowicie zniszczonym przez Niemców wydawnictwie, pamiątka – kilkadziesiąt drukarskich czcionek. Zmodernizowana ekspozycja wzbogacona została o nowe wątki tematyczne, między innymi opinie czytelników o roli i znaczeniu pisma w kształtowaniu ich postaw życiowych. Nowa aranżacja wystawy jest stylizowana na starą drukarnię.

RADOŚĆ W WIKIELCU I ELBLĄGU

PILKA NOŻNA\\\\ W trzeciej kolejce III ligi cenne wyjazdowe zwycięstwa odniosły GKS Wiekielec (2:1 z Jagiellonią II Białystok) i Olimpia Elbląg (3:2 z Żąbkowią). Niestety, w meczu z Lechią atutu własnego boiska nie wykorzystał Znicz Biała Piska.

• JAGIELLONIA II BIAŁYSTOK - GKS WIKIELEC 1:2 (1:0)
1:0 - Hiroswa (7), 1:1, 1:2 - Nagano (67, 86)

Wiekielec wywalczył pierwsze punkty w tym sezonie - co ciekawe w Białymstoku wszystkie gole strzelili zawodnicy rodem z Japonii. Pierwsza połowa jednak nie wskazywała sukces gości, bo już w 8. min rezerwy Jagiellonii wyszły na prowadzenie. Sytuacja zmieniła się dopiero po przerwie, gdy w 67. minucie Shoki Nagano najpierw doprowadził do remisu, a tuż przed końcem wykorzystał błąd obrońcy Jagiellonii!

• ZNICH BIAŁA PISKA - LECHIA TOMASZÓW MAZ. 1:3 (1:2)
0:1 - Pieńkowski (5), 1:1 - Ba-ginskij (11), 1:2 - Bogus (45), 1:3 - Pieńkowski (66)
- Lechia odniosła zasłużone zwycięstwo. Była

Radość zawodników Olimpii po pierwszym trzecioligowym zwycięstwie

więcej na piłce, pokazując swój potencjał - oceni Przemysław Łapiński, trener Znicza. - Nie jesteśmy zadowoleni, ale dziękuję zawodnikom za walkę. Dzisiaj to było po prostu za mało. Zdajemy sobie sprawę, że w pewnych momentach brakuje nam jakości, którą trzeba pokazać na boisku. Mamy

nowy zespół, więc potrzebujemy jeszcze trochę czasu. Będziemy to robić. Nie zwieszamy głów, myślimy o kolejnym meczu i wierzymy, że będzie widać pracę wykonaną w kolejnym mikrocyclu. Po przerwie oblicze meczu mógł odmienić Taper, który znalazł się w sytuacji sam na sam

z bramkarzem rywali, ale nie zdołał go pokonać. Do siatki trafili po raz trzeci za to gracze z Tomaszowa Mazowieckiego.
• ŻĄBKOWIA ŻĄBKI - OLIMPIA ELBLĄG 2:3 (0:2)
0:1 - Kondracki (22), 0:2 - Czernis (37), 1:2 - Kalisz (57), 2:2 - Sonnenberg (59), 2:3 - Kordykiewicz (64 k)

Miejscowi od początku chcieli narzucić swoje warunki gry, ale Olimpia przetrwała trudny początek i z czasem zaczęła szukać swoich szans, no i w 22. min objęła prowadzenie. Elblążanie zaskoczyli gospodarzy po rzucie rożnym, kiedy to piłka trafiła do ustawionego przed bramką Kondrackiego, który popisał się skuteczną główką. Po objęciu prowadzenia Olimpia szybko stanęła przed szansą zdobycia drugiego gola, tym razem na posterunku był jednak bramkarz Żąbkovii. Elblążanie dopięli swego w 37. min, gdy długie zagranie trafiło wprost na głowę Czernisa, który efektywnym uderzeniem umieścił piłkę w siatce. Niestety, po przerwie gospodarze w ciągu dwóch minut odrobili straty, jednak Olimpia szybko się otrząsnęła i zadała jeszcze jeden cios, gdy Kordy-

kiewicz wykorzystał rzut karny.
• Pozostałe wyniki 3. kolejki:
Legia II Warszawa - Świt Nowy Dwór Maz. 2:1, Warta Sieradz - Mławianka Mława 3:0, Broń Radom - Wisła II Płock 0:2, KS CK Troszyn - GKS Betchatów 2:3, KS Wasilków - ŁKS Łomża 0:2, Wigry Suwałki - Widzew II Łódź 2:0.

PO 3 KOLEJKACH

1. Łomża	9	10:5
2. Legia II	7	7:4
3. Żąbkovia	6	10:6
4. Wisła II	6	7:3
5. Warta	6	5:2
6. Świt	6	6:3
7. Betchatów	5	9:8
8. Jagiellonia II	4	5:4
9. Olimpia	4	5:6
Lechia	4	5:6
11. Wiekielec	3	5:6
Troszyn	3	5:6
13. Wigry	3	4:5
14. Widzew II	3	7:10
15. Wasilków	3	2:6
16. Broń	2	6:8
17. Znicz	1	4:9
18. Mławianka	1	4:11

POLONIA PRZESZŁA DRWĘCĘ SUCHĄ STOPĄ

PIŁKA NOŻNA\\ Po trzech kolejkach IV ligi już tylko Polonia ma komplet punktów na swoim koncie. Podopieczni trenera Daniela Koguta byli bezlitośni w starciu z beniaminkiem z Nowego Miasta Lubawskiego, bowiem Polonia wygrała aż 7:1 z Drwęcą!

Pierwszego gola w rozgrywkach czwartoligowych strzelił GKS Stawiguda, jednak było to za mało na wywalczenie pierwszych punktów. Tym razem beniaminek przegrał u siebie 1:2 z Granicą Kętrzyn. Dla rywali było to pierwsze zwycięstwo w nowym sezonie.

W Dobrym Mieście Stomil wymęczył trzy punkty w starciu z miejscowym DKS-em. Gospodarze wyszli na prowadzenie po голу Konrada Gawryśa i mogli chwilę później podwyższyć na 2:0. A potem przy wyniku 2:1 dla Stomilu gospodarze zmarnowali jeszcze rzut karny. Pod koniec meczu Biało-niebiescy strzelili kolejną bramkę i wygrali 3:1.

- Mam wrażenie, że mecz „mieliśmy na rękach” - ocenił Paweł Radziwon, trener DKS-u. - W pierwszej połowie wyglądaliśmy bardzo dobrze, nie pozwalaliśmy na zbyt wiele Stomilowi i strzeliliśmy gola. Rywale doprowadzili do remisu, a potem niezrozumiała decyzja jednego z moich zawodników tuż przed przerwą, przez co Stomil wyszedł na prowadzenie z rzutu karne-

W Dobrym Mieście gospodarze trochę pechowo przegrali ze Stomilem

go. Musieliśmy otworzyć się w drugiej połowie, bo chcieliśmy grać o pełną pulę. Na pewno dowieźlibyśmy pozytywny rezultat, gdybyśmy wykorzystali jedenastkę. Śmiem twierdzić, że Stomil wówczas musiałby mocniej zaatakować, co byłoby dla nas szansą na grę kontratakiem.

Prowadząca do tej pory w tabeli Concordia Elbląg przegrała przed własną

publicznością z Sokołem Ostróda. Goście są niepokonani w tegorocznych rozgrywkach IV ligi.

- Wyszarpaliśmy trzy punktu ciężkiemu przeciwnikowi - mówił po meczu Marek Śnieżawski, trener Sokoła. - Pierwsza połowa była koncertowa w naszym wykonaniu. Druga też taka mogła być, mieliśmy przecież sytuację na 3:0 i mogliśmy zamknąć mecz. Na szczęście

przy dobrej organizacji w defensywie utrzymaliśmy prowadzenie do końca.

• GKS STAWIGUDA - GRANICA KĘTRZYN 1:2 (0:2)
 0:1 - Czerniakowski (22), 0:2 - Katuszynski (34), 1:2 - Krawczyk (47)

• CONCORDIA ELBLĄG - SOKÓŁ OSTRÓDA 1:2 (0:2)
 0:1 - Bah (5), 0:2 - Nowicki (32), 1:2 - Bukacki (90)

• MAMRY GIŻYCKO - ROMINTA GOŁDAP 4:1 (3:1)
 0:1 - Omilianowicz (6), 1:1 - Wiszniewski (8), 2:1 - Mazurowski (16), 3:1 - Skonieczka (41), 4:1 - Szuk (90)

• DRWĘCA NOWE MIASTO LUB. - POLONIA LIDZBARK WARMIŃSKI 1:7 (1:5)
 0:1 - Radaszkiewicz (4), 0:2 - Sobolewski (12), 0:3 - Usowicz (23), 0:4 - Sobolewski (25), 1:4 - Klimek (26), 1:5 - Usowicz (40), 1:6 - Gurow (73), 1:7 - Oleszko (79)

• DKS DOBRE MIASTO - STOMIL OLSZTYN 1:3 (1:2)
 1:0 - Gawryś (13), 1:1 - Fiedorowicz (27), 1:2 - Łysiak (45 k), 1:3 - Pietkiewicz (89)

• START NIDZICA - TĘCZA BISKUPIEC 1:1 (0:1)
 0:1 - Podgórski (6), 1:1 - Halicki (49)

• PISA BARCZEWO - MAZUR ELK 3:1 (0:1)
 0:1 - Radzikowski (21), 1:1 - Krztoń (51), 2:1 - Zawadzki (61), 3:1 - Ishida (76)

• OLIMPIA II ELBLĄG - MRĄGOWIA MRĄGOWO
 (zakończył się po oddaniu gazety do druku)

PO 3 KOLEJKACH		
1. Polonia	9	11:2
2. Sokół	7	9:2
3. Mamry	7	8:4
Start	7	8:4
5. Concordia	6	8:5
6. Pisa	6	7:5
7. Stomil	6	12:4
8. Drwęca	4	4:8
9. Tęcza	3	4:4
10. Granica	3	4:6
11. Rominta	3	6:9
12. Mazur	3	4:7
13. DKS	1	4:9
14. Mrągowa*	0	4:7
15. Olimpia II*	0	3:6
16. Stawiguda	0	1:15
* mecz mniej		

MISTRZYNIE POLSKI POZA ZASIĘGIEM STOMILANEK

PIŁKA NOŻNA\\ W 2. kolejce Ekstraligi Stomilanki zmierzyły się z aktualnymi mistrzyniami Polski. Sensacji nie było - podopieczne trenera Dariusza Maleszewskiego przegrały 1:4.

• ENERGA STOMILANKI OLSZTYN - GKS KATOWICE 1:4 (0:4)
 0:1 - Turkiewicz (3), 0:2 - Nowak (29), 0:3 - Hmírová (32), 0:4 - Włodarczyk (37), 1:4 - (58 sam.)
STOMILANKI: Barszcz - Taranowska, Sokotowska, Turowska, Libera, Kałużna (85 Szymczuk), Misztal, Kulig (65 Milewska), Garbowska (81 Fidurska), Roy (85 Dymczyk), Arthur

Ledwo się mecz rozpoczął, a piłka już wyładowała w olsztyńskiej bramce. Na dodatek kolejne minuty to pełna dominacja katowiczank na boisku. Mistrz Polski

dorzucił jeszcze trzy trafienie i do przerwy prowadził w Olsztynie 4:0. Po zmianie stron było już spokojniej, a po jednej z akcji Stomilank doszło do zamieszania w polu karnym rywalek, które po niefortunnej interwencji zaliczyły samobójca.

- Katowice nas wypunktowały ze względu na to, że chcieliśmy grać w piłkę od początku do końca, niezależnie od wyniku - mówił po meczu trener Dariusz Maleszewski. - Zawsze powtarzam, że zespół musi się rozwijać i musi grać w piłkę. Czasami brakuje odwagi, bo to są przecież młode dziewcz-

Po drugiej porażce z rzędu olsztynianki spadły na ostatnie miejsce w tabeli

czyny, które potrzebują czasu na to, by te elementy zafunkcjonowały. Mimo wszystko pokazaliśmy

w drugiej połowie, że nawet z mistrzem Polski chcemy grać w piłkę. Czasami błędy popełniamy, ale trzeba

grać odwagą, a nie się cho- wać. Mimo porażki jestem z dziewczyn zadowolony. Niezadowolony jestem tylko z tego, że zbyt łatwo straciliśmy bramki, bo za każdym razem był moment, kiedy jeszcze można było działać.

W kolejnym spotkaniu Stomilanki zagrają na wyjeździe z Czarnymi Sosnowiec, natomiast u siebie olsztyńskie zawodniczki zagrają 31 sierpnia z Pogonią Szczecin.

• Inne wyniki 2. kolejki:
 Pogoń Tczew - Śląsk Wrocław 2:5 (2:1), UKS SMS Łódź - Górnik Łęczna 1:1 (0:0),

Rekord Bielsko-Biała - Czarni Sosnowiec 0:3 (0:3), UJ Kraków - Lech/UAM Poznań 1:1 (1:1), APLG Gdańsk - Pogoń Szczecin 0:0.

PO 2 KOLEJKACH		
1. Czarni	6	7:0
2. Pogoń S.	4	5:0
3. Górnik	4	3:2
4. UJ Kraków	4	2:1
Lech	4	2:1
6. Rekord	3	3:5
7. Śląsk	3	6:4
8. Katowice	3	6:4
9. SMS Łódź	1	1:6
10. APLG	1	0:4
11. Pogoń T.	0	2:6
12. Stomilanki	0	1:5

SPRINTEM

SKOKI NARCIARSKIE\\\\ Maciej Kot wygrał sobotni konkurs Letniej Grand Prix w Wiśle Ma-lince. Drugi był Austriak Niklas Bachlinger, a trzeci Kamil Stoch. Kot prowadził po pierwszej serii. Po skoku na 127,5 m uzyskał 131,4 pkt. W drugiej uzyskał odległość 132,5 m i mógł świętować zwycięstwo. W finałowej „30” oprócz Kota i Stocha znaleźli się trzej inni biało-czerwoni: Dawid Kubacki ukończył konkurs na 10. miejscu, zaś Aleksander Zniszczoł i Piotr Żyła ex aequo na 12. Do drugiej serii nie awansował Paweł Wąsek (32. miejsce). W niedzielę Żyła zajął czwarte miejsce, Stoch był piąty, a Kot zakończył rywalizację na ósmym miejscu. Poza tym Kubacki był 11., a Zniszczoł uplasował się tuż za nim. Zwyciężył Austriak Niklas Bachlinger, drugie miejsce zajął Kazach Danił Wassiliew, a trzeci był Bułgar Władimir Zografski.

• **Klasyfikacja generalna LGP (po trzech zawodach):**
1. Bachlinger 230 pkt; 2. Philipp Raimund (Niemcy) 160; 3. Marius Lindvik (Norwegia) 150 (...) 6. Kot 100; 8. Stoch 89; 12. Żyła 68. Na obiekcie im. Adama Małyszka rozegrano także konkursy kobiet LGP. W sobotę wygrała Słowenka Nika Prevc przed Japonką Nozomi Maruyamą i Kanadyjką Abigail Strate. Anna Twardosz zajęła siódme miejsce, Pola Bełtowska zakończyła zmagania na 11. miejscu. Trzecia ze startujących Polek Nicole Konderla była 29. Sklasyfikowano 37 pań.

W niedzielnym konkursie podium wyglądało dokładnie tak samo, natomiast bardzo dobre piąte miejsce zajęła Twardosz - jest to największe osiągnięcie reprezentantki Polski w Letniej Grand Prix.

PILKA NOŻNA\\\\ Broniaca tytułu Barcelona wygrała 3:0 wyjazdowy mecz z Mallorcą w inauguracyjnej kolejce ekstraklasy hiszpańskiej. Zespół Hansiego Flicka wystąpił bez Roberta Lewandowskiego i Wojciecha Szczęsnego, natomiast gospodarze kończyli spotkanie w dziewiątkę. Z przyczyn proceduralnych Szczęsny nie został jeszcze potwierdzony do rozgrywek La Liga, z kolei Lewandowski zmagania się z kontuzją mięśnia uda lewej nogi.

LEKKA ATLETYKA\\\\ Natalia Bukowiecka czasem 50,16 zajęła piąte miejsce w biegu na 400 m podczas mityngu Diamentowej Ligi w Chorzowie. Polka podkreśliła, że nie jest zadowolona, a najpewniej „przespała” trzecie sto metrów. Trzy zawodniczki złamały na Stadionie Śląskim w Chorzowie barierę 50 sekund. Wygrała Marileidy Paulino z Dominikany przed Salwą Eid Naser z Bahrajnu i Norweżką Henriette Jaeger. Mistrzyni olimpijska Paulino triumfowała z czasem 49,18. Naser straciła do zwyciężczyni 0,11 sekundy, Jaeger uzyskała 49,83, a czwarta była Brytyjka Amber Anning – 50,11.

PRACA

dam pracę

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, 601-772-124

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym. Zakwaterowanie, wyżywienie + pensja, 602-724-745

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, 503-103-703

Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ś. † p. Krystyny Kosman

naszej Koleżanki i wieloletniej współpracownicy.

Wyrazy najszczerzego współczucia

Rodzinie oraz Bliskim

składają Zarząd oraz Pracownicy MPEC Sp. z o.o. w Olsztynie

941250pb1-a-M

Rodzinie
dr inż. Janusza Rejewskiego

wyrazy głębokiego współczucia

składa Dziekan Wydziału Nauk Technicznych
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego
wraz z pracownikami

937250pb1-a-M

„Nie żyjemy, aby umierać... ale umieramy, aby żyć wiecznie”

Pani

Kamili Grablewskiej

wyrazy głębokiego współczucia
w trudnych chwilach po śmierci

Taty

składają Prezes, Dyrektor
oraz wszyscy współpracownicy
Sądu Rejonowego w Olsztynie

940250pb1-a-M

Z głębokim żalem informujemy, że na wieczną wachtę odszedł

Janusz Rejewski

wybitny żeglarz, czterokrotny mistrz Polski w klasie Latający Holender I Hornet w latach 60.

Jego życie było nierozdzielnie związane z pasją do żeglarstwa regatowego.

Janusz Rejewski należał do pokolenia, które tworzyło historię olsztyńskiego i polskiego żeglarstwa regatowego, zdobywając tytuły mistrzowskie w jednej z najbardziej wymaganych klas.

Jego sukcesy w klasie Latający Holender, które odnosił w złotych latach 60, na zawsze zapisały się w annałach polskiego żeglarstwa. Był związany z dwoma olsztyńskimi klubami żeglarskimi

YACHT KLUB POLSKI OLSZTYN oraz **KKS Warmia**. Odszedł, pozostawiając po sobie pamięć nie tylko jako mistrza, ale także mentora i przyjaciela dla wielu, którzy mieli zaszczyt go poznać.

Rodzinie i bliskim

składamy najszczerze wyrazy współczucia.

Niech żegluguje po wiecznych i spokojnych wodach.

ZAŁOGA YACHT KLUB POLSKI

939250pb1-a-M

KONDOLENCJE / REKLAMA

„Spotkamy się wszyscy tam w Fiddler's Green”

Marcie i Oli
Wrońskim

wyrazy głębokiego współczucia
oraz słowa wsparcia i otuchy z powodu śmierci

Męża i Taty

składają przyjaciele: Baja, Magister, Salman

938250pb1-a-M

JUŻ OTWARTE!

DOM POGRZEBOWY OLSZTYN-DYWITY

USŁUGI POGRZEBOWE • pogrzeby urnowe od 4800 zł

OFERUJEMY:

- * kremację w naszym krematorium
- * salę pożegnań z możliwością organizacji mszy pogrzebowej
- * nowoczesną chłodnię
- * trumny, urny
- * limuzynę pogrzebową marki Mercedes

Dom Pogrzebowy i Krematorium Drejka, Olsztyn, ul. Wadąska 50, tel. 48 731 108 108, e-mail: dompogrzebowy.olsztyn@gmail.com

312250tr-d-G

AGATA NA PODIUM MISTRZOSTW EUROPY

ŻEGLARSTWO Aktualna wicemistrzyni świata Agata Barwińska (MOS SSW Iława) wywalczyła srebrny medal mistrzostw Europy w olimpijskiej klasie ILCA 6. W szwedzkim Marstrand, łącznie z męską klasą ILCA 7, rywalizowało 246 żeglarzy z 46 państw.

P przed ostatnim dniem regat Barwińska plasowała się na ósmym miejscu i miała 16 punktów straty do drugiej Włoszki Chiary Benini Floriani. W pierwszym sobotnim wyścigu 30-letnia zawodniczka była 12., w kolejnych dopłynęła na metę na drugiej oraz czwartej pozycji, co w sumie dało jej awans na trzecią lokatę.

Polka zdobyła jednak srebrny medal, bowiem znajdująca się tuż przed nią Australijka Mara Stransky nie była uwzględniona w klasyfikacji mistrzostw Starego Kontynentu.

Prowadzenia nie oddała natomiast Dunka Anna Munch, która po raz pierwszy wygrała tę imprezę, natomiast na najniższym stopniu podium stanęła czwarta w ogólnej klasyfikacji, doświadczona Belgijka Emma Plasschaert, mistrzyni świata z 2021 oraz trzecia w MŚ 2024.

- WALKA TRWAŁA DO OSTATNIEGO WYŚCIGU. NA TYCH REGATACH PANOWAŁY KAŻDE WARUNKI, CO POKAZUJE,

ŻE UNIWERSALIZM JEST BARDZO WAŻNY - WYJAŚNIŁA BARWIŃSKA.

- Po gorszym piątku, w sobotę nastąpił powrót na pozycję medalową, więc nie będę ukrywać, bardzo się cieszę. Jest to mój drugi medal z imprezy mistrzowskiej w tym sezonie. Miejmy nadzieję, że w przyszłym roku będzie podobnie

30-letnia iławianka po raz czwarty stanęła na podium ME, ale po raz pierwszy na drugim jego stopniu - wcześniej Barwińska wywalczyła dwa złota (Warna 2021 i Hyeres 2022) oraz brąz (Gdańsk 2020). Ponadto była dwa razy druga w mistrzostwach świata - w 2021 roku w Omanie i w połowie maja w chińskim Qingdao. W zeszłym roku zaliczyła też olimpijski debiut - na igrzyskach w Paryżu zajęła 15. pozycję.

W Szwecji, gdzie ścigały się 93 zawodniczki z 31 krajów, w czołowej dziesiątce była jeszcze Wiktorria Gołębiowska kolejna iławianka, która obecnie reprezentuje Wikinga Toruń. Gołębiowska zakończyła zawody na ósmym

W tym roku Agata Barwińska została wicemistrzynią i świata, i Europy!

miejscu, a na piątym wśród Europejki. Poza tym Magdalena Kwaśna (ChKŻ Chojnice), wracająca do ścigania w tej klasie, była 11. (8.). Warto przypomnieć, że Kwaśna to olimpijka z Tokio (2021), a walkę o olimpijską przepustkę wygrała z Barwińską.

- To były bardzo dobre regaty. Najbardziej mnie

cieszy, że trzy zawodniczki są w czołówce. Mamy medal, więc trudno sobie wyobrazić lepsze zakończenie zawodów. Dziewczyny podwyższają swój poziom sportowy i tworzymy fajny team - skomentował trener kadry Zdzisław Staniul.

60-letni szkoleniowiec pracował wcześniej z za-

wodniczkami w klasie 470 (jego podopieczne Agnieszka Skrzypulec i Jolanta Ogar-Hill zajęły na igrzyskach w Tokio przed czterema laty drugą lokatę) oraz w 49erFX.

- MOŻNA POWIEDZIEĆ, ŻE ZAWODNICZKI ILCA 6 TO ANIOŁKI ZIZIEGO - DODAŁ

PIOTR MYSZKA, TRENER GŁÓWNY POLSKIEGO ZWIĄZKU ŻEGLARSKIEGO. - SREBRNY MEDAL MISTRZOSTW ŚWIATA I TERAZ MEDAL MISTRZOSTW EUROPY POTWIERDZA, ŻE AGATA JEST W ŚWIATOWEJ CZOŁÓWCE.

Do tej czołówki już teraz doszły Wiktorria i Magda, która od tego roku znów żegluguje. Jestem bardzo zadowolony, że tak to zagrało - zakończył Myszkę.

Natomiast w klasie ILCA 7 rywalizowało 153 żeglarzy z 43 państw. Zwyciężył Brytyjczyk Michael Beckett, który powtórzył swój sukces sprzed czterech lat z Warny. Drugi był George Gautrey z Nowej Zelandii, srebrny krążek ME przypadł trzeciemu w ogólnej klasyfikacji Holendrowi Duko Bosowi, a brązowy - piątemu, rodakowi złotego medalisty Finley'owi Dickinsonowi.

Polacy w dalszej części stawki. Michał Krasodomski (AZS AWF i S Gdańsk) został sklasyfikowany na 74., a Piotr Malinowski (MOS SSW Iława) na 105. pozycji.

O PIŁCE

>>> W 5. kolejce Ekstraklasy Lech na swoim stadionie w obecności ponad 24 tysięcy kibiców zaledwie remisował w Koronę, natomiast w Lublinie Zagłębie nie okazało szacunku „prezydenckiej” Lechii, odsyłając ją do Gdańska z bagażem aż sześciu goli. Trener Korony Jacek Zieliński przyjął z zadowoleniem jeden punkt wywalczony w Poznaniu, ale też nie ukrywał małego niedosytu. - Zabrakło nam paru minut, by dowiedzieć to zwycięstwo do końca (Korona bramkę straciła w 83. min - red.).

• **Wyniki:** Cracovia - Widzew Łódź 1:0 (Minczew 69), GKS Katowice - Arka Gdynia 4:1 (Jędrzych 9, Zrelák 32, Klemenz 49, 60 - Espiau 42), Lech Poznań - Korona Kielce 1:1

(Palma 83 - Błanik 64), Motor Lublin - Piast Gliwice 0:0, Zagłębie Lubin - Lechia Gdańsk 6:2 (Ktutka 10, Radwański 15, Kossidís 62 k, Sypek 65, Szmyt 84, Nalepa 90 - Wojtko 35, Awadalla 56), po oddaniu gazety do druku zakończyły się mecze Bruk-Bet Termalica Nieciecza - Raków Częstochowa, Pogoń Szczecin - Górnik Zabrze, Radomiak Radom - Jagiellonia Białystok i Wisła Płock - Legia Warszawa.

• **Czołówka:** 1. Wisła Płock (4 mecze) - 10 pkt; 2. Cracovia (5) - 10; 3. Legia Warszawa (3) - 7; 4. Radomiak Radom (4) - 7; 5. Bruk-Bet Termalica Nieciecza (4) - 7.

>>> Piłkarze Pogoni Grodzisk Mazowiecki w Pruszkowie

pokonali miejscowego Znicza, dzięki czemu awansowali na drugie miejsce w I lidze. Na trzecie spadła Wieczysta, a liderem nadal jest Wisła. Krakowskie zespoły w ten weekend jednak pauzowały. Wisła, jedyny klub z kompletem zwycięstw w czterech meczach, oraz mająca o dwa punkty mniej Wieczysta wystąpiły do PZPN o przełożenie derbów, bo w tym samym czasie Cracovia grała z Widzewem Łódź w ekstraklasie.

• **Wyniki 5. kolejki:** ŁKS Łódź - Stal Mielec 2:0 (1:0), Pogoń Grodzisk Maz. - Znicz Pruszków 4:1 (3:1), Polonia Warszawa - Ruch Chorzów 0:0, Stal Rzeszów - Puszcza Niepołomice 2:2 (1:2), Chrobry Głogów - Miedź Legnica

2:2 (1:0), Odra Opole - Śląsk Wrocław 1:1 (0:0); po oddaniu gazety do druku zakończyły się mecze GKS Tychy - Górnik Łęczna i Pogoń Siedlce - Polonia Bytom. Mecz Wieczysta Kraków - Wisła Kraków został przełożony na 6 września.

• **Czołówka tabeli po 5. kolejkach:** 1. Wisła Kraków (4 mecze) - 12 pkt; 2. Pogoń Grodzisk Maz. (5) - 10; 3. Wieczysta Kraków (4) - 10; 4. ŁKS Łódź (5) - 9; 5. Polonia Warszawa (5) - 8; 6-7. Chrobry Głogów (5) - 8, Śląsk Wrocław (5) - 8.

>>> **4. kolejka II ligi:** Chojniczanka Chojnice - Podbeskidzie Bielsko-Biała 0:1 (0:0), GKS Jastrzębie - Sandecja Nowy Sącz 2:3 (2:2), Rekord

Bielsko-Biała - Sokół Kleczew 2:1 (2:0), Resovia - Olimpia Grudziądz 1:1 (1:1), Śląsk II Wrocław - Zagłębie Sosnowiec 1:1 (0:1), Unia Skierniewice - Świt Szczecin 1:2 (0:1), ŁKS II Łódź - Warta Poznań 0:0, Podhale Nowy Targ - Stal Stalowa Wola 1:1 (0:1), KKS 1925 Kalisz - Hutnik Kraków (zakończył się po oddaniu gazety do druku).

• **Czołówka tabeli po 4 kolejkach:** 1. Sandecja Nowy Sącz - 10 pkt; 2. Resovia - 8; 3. Stal Stalowa Wola - 8; 4. Podhale Nowy Targ - 8; 5. Rekord Bielsko-Biała - 7; 6. Unia Skierniewice - 6.

>>> Bayern Monachium zdobył Supercup Niemiec. Mistrz kraju pokonał

2:1 VfB Stuttgart, zdobywcę krajowego pucharu. W swoim debiucie gola dla Bawarczyków zdobył sprowadzony za ok. 70 mln euro z Liverpoolu Kolumbijczyk Luis Diaz.

>>> Bramkarz Fabio z Fluminense Rio de Janeiro wyrównał wieloletni rekord Petera Shiltona w liczbie rozegranych meczów. W sobotę wystąpił po raz 1390., a jego zespół na słynnej Maracanie wygrał 2:1 z Fortalezą w brazylijskiej ekstraklasie. W ciągu 28 lat kariery zawodowej 44-letni Fabio grał w seniorskich meczach dla zespołów Uniao Bandeirante (30), Vasco da Gama (150), Cruzeiro (976) i Fluminense (234).

Rolnicze abc

z Tobą od 1971 r.

MIESIĘCZNIK NIE TYLKO DLA ROLNIKÓW

PRODUKCJA ROŚLINNA

UWAGA! LARWY BIEDRON TO NIE SZKODNIKI

Biedronki należą do bardzo popularnych gatunków owadów występujących praktycznie na wszystkich polach. Prowadzą drapieżny tryb życia.

Zarówno postacie dorosłe, jak i larwy zjadają ogromne ilości tych ważnych szkodników. W naszych warunkach występuje kilkanaście gatunków biedronek. Najbardziej charakterystyczną cechą biedronek jest ich intensywne zabarwienie – od czerwonego aż po czarne kropki. Do najważniejszych gatunków występujących w uprawach rolniczych należą biedronka siedmiokropka, biedronka dwukropka i biedronka azjatycka.

Biedronka siedmiokropka (*Coccinella septempunctata*) ma czerwone skrzydła pierwszypary z trzema czarnymi kropkami po każdej stronie. Żyje w miścach, w których żyją szkodniki roślin. W ciągu 24 godzin może zjeść nawet 30 mszyc.

Biedronka dwukropka (*Adalia bipunctata*) spotykana jest w różnych odmianach barwnych. Może być czerwona z dwiema czarnymi kropkami lub czarna z dwiema czerwonymi kropkami. Występuje w miścach, w których żyją szkodniki roślin. W ciągu 24 godzin może zjeść nawet 30 mszyc.

Biedronka azjatycka (*Harmonia axyridis*) ma czerwone skrzydła pierwszypary z trzema czarnymi kropkami po każdej stronie. Żyje w miścach, w których żyją szkodniki roślin. W ciągu 24 godzin może zjeść nawet 30 mszyc.

TO WAŻNE

PROBIOTECHNOLOGIA DO ZRÓWNOWAŻONEGO ROLNICTWA PRZYSZŁOŚCI

Probiotechnologia w rolnictwie to nic innego jak aplikacja wyselekcjonowanych szczepów bakterii i grzybowych do gleby, na rośliny lub jako dodatek do pasz dla zwierząt. Dzięki nim można poprawić zdrowie i funkcjonowanie „gospodarki” gospodarstwa, takich jak bakterie, a nawet algę. Wprowadzenie do gleby, na rośliny lub jako dodatek do pasz dla zwierząt. Dzięki nim można poprawić zdrowie i funkcjonowanie „gospodarki” gospodarstwa, takich jak bakterie, a nawet algę. Wprowadzenie do gleby, na rośliny lub jako dodatek do pasz dla zwierząt. Dzięki nim można poprawić zdrowie i funkcjonowanie „gospodarki” gospodarstwa, takich jak bakterie, a nawet algę.

Czym jest probiotechnologia w rolnictwie?
Probiotechnologia w rolnictwie to nic innego jak aplikacja wyselekcjonowanych szczepów bakterii i grzybowych do gleby, na rośliny lub jako dodatek do pasz dla zwierząt. Dzięki nim można poprawić zdrowie i funkcjonowanie „gospodarki” gospodarstwa, takich jak bakterie, a nawet algę.

Korzyści z zastosowania probiotechnologii
Zastosowanie probiotechnologii w rolnictwie pozwala na poprawę zdrowia i funkcjonowania „gospodarki” gospodarstwa, takich jak bakterie, a nawet algę.

Rolnicze abc

nr 8 (420) sierpień 2025 r. cena: **6,49 zł** (w tym 8% VAT) Indeks 440523

WIATRAK, KTÓRY STAŁ SIĘ RODZINĄ

LARWY BIEDRONEK TO NIE SZKODNIKI / 6

ZAUWAŻYĆ, ZAPYTAĆ, ZAAKCEPTOWAĆ I ZAREAGOWAĆ / 19

JAKOŚĆ KISZONKI A WYBÓR ODMIANY / 7

MIÓD: OD STAROŻYTNOSTI – AŻ DO DZIŚ / 20

ISSN 1230-882X 08
9 771230 882087

SIERPIEŃ 2025 – JUŻ W SPRZEDAŻY!

• PORADY **SPECJALISTÓW** • **AGROTECHNICZNE** NOWOŚCI

• **STYL ŻYCIA, EKOLOGIA, ZDROWIE**

Do kupienia stacjonarnie: na poczcie, w punktach sprzedaży prasy, w salonikach prasowych, także w sieciach sklepów Dino, Spółem, Polo Market, Auchan, Chorten, Stokrotka i Real oraz **online:** www.kupgazete.pl i www.e-kiosk.pl

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

				8		2		
				9	1	6	7	
						8		1
	1	3	4	6			2	
9						3		
	8			7		4		5
	4		3					7
	6		9			1		
7			6		5			2

866

		1	3	6		7		5
			2					
		6	5	7		2	8	
		2	6					
				9			4	8
						3		7
9		4			6			
		7	4	5				9
3				2		5	6	4

867

		1	3			6		
	7	5			8			
					5			
	8	2			7		5	
7		9	5	2		8		4
	1	3		6			2	
			4	9		5		8
	3	8	1		2	9		
	5		7					3

868

Znajdź 10 różnic

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 27 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

Kolorowe bloki poniżej czytane od lewej, utworzą rozwiązanie:

Stolica Eswatini; inaczej pomornik, byli-
na lecznicza; hormon strachu; siły zbroj-
ne państwa; rodzinne miasto Jezusa;
diableł morski, ryba; niemiecki samo-
chód sportowy; Bursa, polski poeta;
ślad po zagionej ranie; rewers monety;
Kłodzka, płynie przez Lewin Brzeski;
szkolny stopień; olejny w ramie na ścia-
nie; opiekunka do dzieci; barwnik do
włosów z lawsonii; palma na wyplatane
meble; zasiane kiełkują; zagrywka w
siatkówce; dawniej krawędź, kant; zes-
pół muzyczny Marka Grechuty; kraj z
Kabulem; potocznie o ubraniu, stroju;
słynna powieść Emila Zoli; trzeci mie-
siąc roku; przybudówka przed wej-
ściem; "kreda francuska" inaczej; meta-
lowa część toru kolejowego; pseudonim
boiskowy Zbigniewa Bońka; lisia jama;
wodze do kierowania końmi w zaprzę-
gu; Pamicki, autor powieści "Zabij Kleo-
patrę"; garaż dla szybowca; ustawowe
darowanie lub złagodzenie kar; Demo-
kratyczna Republika Konga dawniej;
duża sala wykładowa; alga inaczej; ina-
czej nazywana niedokrwistością; praso-
wa ocena sztuki teatralnej; pod opatrun-
kiem; złośliwość, sztyrdstwo ukryte w
żarcie; stolica Nowej Kaledonii.

WYKREŚLANKA: znajdź 25 wyrazów związanych z plażą. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: okulary, koc, parawan, krem, pies, kuter, wiatr, plaża, port, statek, leżak, piwo, boja, łódka, strój, gofry, wydmy, komary, fale, szum, morze, ryba, mewy, parawan, algi.

A	F	S	M	O	R	S	D	I	P
G	O	P	Ł	O	T	R	A	W	A
P	K	O	P	A	R	K	A	G	A
Ó	I	J	T	A	Ż	Z	O	M	G
Ł	B	E	L	K	A	F	E	E	L
K	K	G	S	E	R	Ż	Ł	W	O
B	I	Z	O	Y	Ż	Ł	Ó	Y	B
O	U	P	K	W	A	A	D	O	R
M	P	L	I	B	T	Ł	K	K	O
P	S	A	A	O	O	U	A	O	B
A	T	Ż	R	J	L	P	Ó	M	A
R	R	A	W	A	E	H	O	A	K
A	Ó	S	R	Y	W	J	F	R	U
W	J	Y	K	U	D	A	E	Y	T
A	P	I	W	O	L	M	N	B	E
N	O	S	Z	E	C	A	Y	A	R

15-21 sierpnia 2025

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEM Y, ZE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

23:25
POLSAT

Jak zostałem gangsterem. Historia prawdziwa.
Sensacyjny, Polska, 2019

Akcja filmu rozpoczyna się w latach 70-tych. Już wtedy młody Bohater wie, że adrenalina smakuje lepiej niż mleko w proszku. Z czasem odkrywa też pragnienie pieniędzy, władzy i bycia ponad prawem. Rozpoczyna się transformacja a jego gangsterski talent rozkwita. Wspólnie z przyjacielem buduje własną armię. Oparta na faktach historia Bohatera po raz pierwszy pokazuje prawdziwe oblicze polskich mafiosów: zaczęli w kreszowych dresach i stworzyli organizację przestępczą, która przez chwilę panowała nad całym krajem.

Piątek

20:00
TVN 7

Notting Hill
Komedia romantyczna, Wielka Brytania, USA, 1999

Amerykańska gwiazda filmowa Anna Scott jest u szczytu sławy. Właśnie pracuje nad kolejnym filmem, tym razem w Londynie. William Thacker znalazł się na życiowym zakręcie. Jest samotnym rozwodnikiem, jego księżarnia dla podróżników przynosi straty. Aby związać koniec z końcem William musi dzielić mieszkanie z sublokatorem Spikiem, artystą malarzem. Pewnego dnia, korzystając z wolnej od pracy chwili, Anna wybiera się na zakupy do Notting Hill. Przez przypadek trafia do księżarni Williama...

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 21:50

Sobota

22:55
TVN 7

Incepcja
Przygodowy, SF, USA, Wielka Brytania, 2010

Dom Cobb jest zdolnym złodziejem, najlepszym w niebezpiecznej dziedzinie ekstrakcji, czyli wykradania cennych sekretów z głębokiej podświadomości podczas fazy marzeń sennych, kiedy umysł jest najbardziej wrażliwy. Rzadkie umiejętności Cobba uczyniły go pożądanym graczem w nowym, zdradzieckim świecie korporacyjnego szpiegostwa, ale również międzynarodowym zbiegiem i kosztują go wszystko co kiedykolwiek kochał. Teraz Cobb dostaje szansę odkupienia. Jedno ostatnie zadanie może przywrócić mu jego dawne życie, ale tylko jeśli uda mu się dokonać niemożliwego - iniepcji.

Niedziela

00:05
TV PULS

Gorączka
Akcja, USA, 1995

Neil McCauley jest poszukiwanym przez policję, brutalnym i bezwzględnym złodziejem. Wraz ze swymi kumpłami - Chrisem i Michałem organizuje zbrojny napad na opancerzoną furgonetkę, przewozącą obligacje. Wszystko przebiega bez zarzutu, dopóki jeden z nowicjuszy uczestniczący w akcji, nie wytrzymuje napięcia i niespodziewanie wypala z broni. W strzelaninie ginie trzech strażników. Do akcji wkracza Vincent Hanna - zasłużony policjant z wydziału zabójstw, od wielu lat zaciekłe walczący z przestępczością w Los Angeles.

Wtorek

20:00
TVP KULTURA

Przygoda pana Trapsa
Teatr Telewizji

Adaptacja telewizyjna dramatu psychologicznego Friedricha Dürrenmatta. Eme rytowany sędzia, prokurator, obrońca i kat prowadzą fikcyjną rozprawę sądową, w której oskarżony jest pan Traps. Jest to pretekst do pokazania zawłóści ludzkiej moralności. Pan Traps, człowiek nieskazitelný wobec oficjalnego wymiaru sprawiedliwości, okazuje się intrygantem, oszustem, bezwzględnym i wyrafinowanym mordercą. Występują: Stanisław Zaczyk, Władysław Krasnowiecki, Jan Świdorski, Aleksander Bardini, Saturnin Butkiewicz, Zofia Małynicz, Józef Nowak

Środa

21:05
TVP KULTURA

Dzień świra
Komediadramat, Polska, 2002

Adaś Miauczyński jest polonistą o zacięciu poety, nauczycielem z powołania, wykładającym w jednym z liceów. Zdaje sobie sprawę, że w dobie życia konsumpcyjnego został zdeklasowany, utracił swój dawny społeczny status. Jako inteligent czuje się zepchnięty na sam dół, odarty z poczucia własnej wartości. Przybity tą sytuacją, zrezygnowany i owładnięty bezsensownymi natręctwami, miewa nawet samobójcze myśli. Próbuje się jeszcze ratować romantyczną poezją i marzeniami o prawdziwej miłości. Ma wielkie ambicje...

INNE DATY EMISJI: CZWARTEK, 01:40

Czwartek

00:40
POLSAT

50 pierwszych randek
Komedia romantyczna, USA, 2004

Roth wie, że godne pozazdrosczenia życie. Jest weterynarzem, mieszkającym na Hawajach, który spędza miło czas w towarzystwie odpoczywających na wyspie kobiet i ani myśli o stałym związku. Jednak kiedy poznaje Lucy po raz pierwszy w życiu naprawdę się zakochuje i porzuca życie playboya. Jest tylko jedna przeszkoda - Lucy cierpi na częste utraty pamięci i nie pamięta poprzednich dni. Henry'emu pozostaje tylko jedno - postanawia spotykać się z Lucy codziennie, mając nadzieję, że pewnego dnia dziewczyna przypomni go sobie i odzyska ich miłość.

PIĄTEK • 15 sierpnia

TVP 1	TVP 2
04:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017	05:40 Tajemniczy ogród - familijny, fantasy, Wlk. Bryt., Franc., 2020
05:55 Info Poranek	07:30 Pytanie na śniadanie
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze	11:15 Potop - część 1, film kostiumowy, Polska, 1974.
08:00 Czerdziestolatek - serial, 1975	Najazd Szwedów na Polskę, lata 1656 - 60. Zaręczony z Oleńką Billewiczówną chorąży orszański Andrzej Kmicic opowiada się pomocnikowo po stronie sprzyjających Szwedom Radziwiłłów.
08:55 Ranczo - serial obyczaj., Polska, 2011	14:00 Familiada - teleturniej
09:50 Święto Wojska Polskiego - uroczystości, 2025	14:35 Koło fortuny - teleturniej
10:45 Witos - dok., Polska, 2023	15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne
11:45 Święto Wojska Polskiego, 2025 - Defilada, 2025	16:20 Potop - część 2, film kostiumowy, Polska, 1974.
14:05 Wichrowe wzgórza - serial obyczaj., Turcja, 2024	Andrzej Kmicic udaje się z Soroką i Kiemliczami do Częstochowy. Broni klasztoru przed Szwedami...
15:00 Program rozrywkowy	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	
17:00 Teleexpress	
17:15 Pogoda	

17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

18:00 Reporterzy - magazyn

18:20 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017

19:30 Program informacyjny 19.30

19:55 Pytanie dnia

20:10 Sport

20:15 Pogoda

20:25 Komisarz Alex - serial kryminalny

21:20 Po prostu przyjaźń - komedia obyczajowa, Polska, 2016

23:45 Fatima - dramat, religijny, Portugalia, 2020

01:45 Śmietanka towarzyska - kom., USA, 2016

03:30 Kościuszkó, Przewodnik - bardzo współczesny - dok., Polska, Litwa, 2021

TVN

06:05 Uwaga! - program interwencyjny

06:20 Ukryta prawda - program obyczajowy

07:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

09:20 Mała księżniczka - film rodzinny, USA, 1995

11:30 Anatomia piękna - program rozrywkowy

12:30 Atramentowe serce - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2008

14:45 Dora i miasto złota - przyg., USA, Australia, 2019

16:55 Kung Fu Panda III - przyg., USA, Chiny, 2016. Kiedy Po odkrywa tajemną wioskę zabawnych pand, musi je wyszkolić, by pokonały złoczyńcę Kai. Czy uda mu się stworzyć drużynę niepokonanych Kung Fu Pand?

19:00 Fakty

19:30 Sport

19:40 Pogoda

19:50 Uwaga! - program interw.

20:00 Transformers: Przebudzenie bestii - przyg., USA, Kan., Wlk. Bryt., N. Zel., Peru, Węgry, Chiny, 2023. Transformersi muszą połączyć siły z potężną frakcją Maximali, aby wziąć udział w bitwie o ocalenie Ziemi.

22:50 Obecność III - horror, USA, 2016

01:30 Kuba Wojewódzki - talk-show

02:40 Szpital - program obyczajowy

04:40 Uwaga! - program interw.

05:00 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News

08:35 OYETII! - anim., USA, Chiny, Jap., 2019

10:40 O psie, który wrócił do domu - obycz., Chiny, USA, 2019. Familijna, ciepła, wzruszająca i przygodowa opowieść o Belli, psie, który przebył 400 mil, by odnaleźć najbliższe go przyjaciela - człowieka. Bella jako szczeniak trafia do domu Lucasa...

12:40 Dlaczego nie - kom., Polska, 2007

14:55 Ogniem i mieczem - sens., Polska, 1999. Film przybliża dzieje tragicznego konfliktu polsko-ukraińskiego, w tym powstania Chmielnickiego. Akcja rozgrywa się na Kresach Wschodnich I Rzeczypospolitej w latach 1648-1651.

19:15 Tamte lata, tamte dni - Magda Umer - magazyn

20:00 Absolwent - obycz., USA, 1967

21:55 Agnieszka. Koncert Barbary Małeckiej - koncert, 2025

23:05 W trzy miesiące dookoła świata - Szaleństwo Króla Jerzego - fab., Wlk. Bryt., 1994

01:05 Profesor T - Dobro i zło - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2015

02:05 Noc krótkich filmów - Tego nie robi się kotu - Figury nieemożliwe i inne historie - Zimowi ludzie - filmy krótkometrażowe

04:55 Czarna suknia - film TVP, 1967

TV Puls

05:55 Różowa Pantera - kom., USA, Czechy, 2006. Na oczach tysięcy widzów półfinału Pucharu Świata nieuchwytny zabójca morduje słynne go francuskiego trenera i jakimś cudem udaje mu się ukraść z ręki jego najenniejszy przedmiot - bezcenny pierścionek z brylantem Różowej Pantery.

07:45 Dama za burtą - kom., USA, 1987

09:55 Naga broń 33 1/3: Ostateczna zniewaga - kom., USA, 1994

11:40 Krokodyl Dundee - przyg., Australia, 1986

13:40 Zakonnica w przebraniu - kom., USA, 1992

15:40 Asterix i Obelix: W służbie Jej Królewskiej Mości - przyg., Franc., Hiszp., Włochy, Węgry, 2013

05:00 Ten moment - program obyczajowy

05:35 Szkoła - Maksymilian Kubiak z licealnej 2A od nie dawna spotyka się z Matyldą Przybylską z 2B. Chłopak bardzo zaangażował się w związek, ale dziewczyna manipuluje nim, by spełniał wszystkie jej zachcianki.

08:30 Szpital - W okolicy szpitala, szef restauracji wyrzuca z samochodu swoje pracownice. Matka i córka są Ukrainkami, a mężczyzna zatrudniał je nielegalnie.

10:30 Detektywi - Młody detektywów o pomoc w poszukiwaniach siostry. Dziewczyna nagle zniknęła

12:30 Ukryta prawda - program obyczajowy

15:30 Liga potworów - kom., USA, 2021

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? **06:55 Miodowe Lata** - serial komediowy **07:45 Ace Ventura: Żew natury** - kom., USA, 1995 **09:40 Godzilla** - sens., USA, 1998 **12:35 Parasol bezpieczeństwa** - sens., USA, 2003 **14:15 Klęk: i robisz, co chcesz** - komedia, USA, 2006

16:40 Speed - niebezpieczna szybkość - sens., USA, 1994

19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok **20:00 Monster Hunter** - sens., Niemcy, USA, Jap., Chiny, RPA, Kan., 2021 **22:10 Szczęśli 2** - sens., USA, 1978

00:35 Hardkorowy lombard **01:35 STOP Drogówka** - serial policyjny **02:35 Interwencja** - magazyn reporterów **02:55 Śmierć na 1000 sposobów** **03:25 Lubię disco!** **04:25 Top 10** - Lista Przebojów **05:30 Telezakupy TV Okazje**

TV Trwam

09:45 Jestem Mamą **10:00** Inf. dnia **10:15** Wyrwani z ulicy **11:00** Uroczystość Wniebowzięcia NMP **13:00** Burza w Okręgu Krakowskim **13:30** Masz słowo. **14:30** Drwina do lasu **14:55** Słowu Życia **15:00** Modlitwa do Bożego Miłosierdzia **15:20** Mocni w Wierze **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Natura Obiektywnie **16:40** Prosto o gosp. **17:00** Promocja oficerska AMW **17:30** Geopolityka **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:20** Św. na każdy dzień **19:30** Brat Franciszek **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** 7 Sakramentów Kościoła **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia **22:00** Ze Swojczan do wolności

SOBOTA • 16 sierpnia

TVP 1	TVP 2
04:40 0 dziewczynce, która wierzyła w cuda - dram., USA, 2021	05:30 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025
06:20 Balans bieli - magazyn	06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2025
07:40 Rok w ogrodzie	07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
08:05 Rok w ogrodzie Extra	11:35 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	12:10 Tacy byliśmy - Bohdan Łazuka - serial kryminalny, Wlk. Bryt., 2023
08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2011	14:00 Familia - teleturniej
09:50 Komisarz Alex - serial krym.	14:35 Koło fortuny - teleturniej
10:50 Okcie Mateusz - serial kryminalny	15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne
11:45 Pieria. Ukryty skarb Ameryki Północnej - dok., Austria, 2019	16:15 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
12:45 Wiadomości w południe - Pojedynek w Abilene - fab., USA, 1967	17:15 Postaw na milion - teleturniej
14:25 Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny	
15:00 Pan Mama - serial komediowy, 2025	

16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:35 **Okcie Mateusz** - serial krym.
18:40 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
19:30 **Program informacyjny 19.30**
20:05 **Sport**
20:10 **Pogoda**
20:20 **Profilierka** - serial krym., Polska, 2024
21:20 **Hit na sobotę - Dwunastu odważnych** - fab., USA, 2018
23:40 **Osaczony** - thriller, USA, Niemcy, 2005
01:40 **E = MC²** - kom., Polska, 2002
03:30 **9. życie Louisa Draxa** - thriller, Kan., USA, 2016

18:15 **Czarne chmury** - serial, Polska, 1973
19:15 **Słowo na niedzielę** - program ewangelizacyjny
19:25 **Informacje kulturalne** - magazyn
20:00 **Lato z Radiem i Telewizją Polską - 20 lat z „Ranczem”** - widowisko
21:05 **Lato z Radiem i Telewizją Polską - Mrozy** - widowisko
22:10 **Kochaj** - komedia, Polska, 2016
23:50 **Zona do podziatu** - kom., Franc., 2015
01:25 **Jutro nie umiera nigdy** - sens., USA, Wlk. Bryt., 1997
03:35 **Kawa z kardamonem** - serial, Ukraina, 2022

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Dzisiaj Magda Gessler zaprosi nas do restauracji „Karczma u Sołtysa” w Dusznikach Zdroju.
07:45 Dzień Dobry Wakacje
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska
13:20 Szpital św. Anny - program obyczajowy
15:30 Anatomia piękna - program rozrywkowy
16:35 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - przyg., USA, Niemcy, Jap., Wlk. Bryt., Holandia, 2003
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:45 Uwaga!

20:00 **Seks w wielkim mieście** - kom., USA, 2008. Cztery niezależne i samodzielne kobiety w poszukiwaniu partnera idealnego...
23:15 **Plotka** - komedia, Franc., 2000. Francois dowiaduje się, że ma zostać zwolniony z pracy. Przyjaciel podsuwa mu pomysły - Francois ma rozpuścić plotkę, że jest homoseksualistą.
00:55 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
02:00 **MasterChef Nastolatki** - program kulinarno-rozrywkowy
03:25 **Szpital** - program obyczajowy
04:25 **Uwaga!** - program interw.
04:45 **Kto was tak urządził**

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:55 Sekretne życie zwierzków domowych 2 - anim., USA, 2019
10:45 Zaginiony świat: Park jurajski - obycz., USA, 1997. Cztery lata po tym, jak pomysł ożywienia prehistorycznych gadów doprowadził do morderczego finału, okazuje się, że istnieje druga wyspa, na której przeżyły dinozaury hodowane przez firmę Johna Hammonda...
13:30 Gliniarze - Zostaje uprowadzona nastoletnia córka policjanta, który od kilku miesięcy rozpracowywał grupę handlarzy kobietami. Wkrótce znika również policyjny partner mężczyzny.
16:40 Disco Star - talent show

18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
19:15 **Prezydenci i Premierzy** - rozmowy J. Gugały
19:41 **Sport**
19:48 **Pogoda**
19:55 **Biesiada w Polsce** - Mrągowo '2025 - program rozrywkowy
23:00 **Poranek kłótni** - kom., Polska, 2001. Główny bohater Kuba, rysownik komiksów, zostaje wpłany w gangsterskie porachunki.
01:05 **Kontrabanda** - sens., USA, Wlk. Bryt., Franc., 2012
03:30 **Świat według Kiepskich** - serial komediowy
04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:25 **Teleskopy TV Okazje**

TVP Kultura

06:05 Dwie Joasie - komedia, Polska, 1935
07:50 Wydarzenie aktualne
08:40 Portrety - Bogdan Jankowski - reportaż
09:00 Koncert Kaczmarek2Cinema - koncert, 2023
10:30 Informacje kulturalne
11:00 Sabata - western, Włochy, 1969
12:55 Dokument tygodnia - Belmondo Wspaniały - dok., Franc., 2017
14:00 Tacy byliśmy - Bohdan Łazuka - reportaż
14:40 Wałęsa. Człowiek z nadziei - film biograficzny, 2013
16:55 Festiwal Stolica Języka Polskiego - Szczeczeszyn '2025 - reportaż
17:30 Retro kino - Gwiazda Poludnia - przyg., Wlk. Bryt., Franc., 1969

19:25 **20x20 lat TVP Kultura** - Joanna Bator
20:00 **Bilet do kina - Ella i John** - fabularny, Franc., Włochy, 2017
22:00 **Kasia Kowalska na dobry wieczór** - widowisko muzyczne
23:05 **Tacy byliśmy - Bohdan Łazuka** - reportaż
23:45 **Kino nocne - Absolwent** - obycz., USA, 1967
01:45 **20x20 lat TVP Kultura** - Joanna Bator
02:20 **Dokument w podróży - Magia irańskiego jedwabiu** - dokument, Franc., Niemcy, 2022
03:20 **Wieczór u Abdona** - obycz., Polska, 1975
04:15 **Genialny barbarzyńca** - dok., Polska, 2020

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - Ben jest świadkiem podejrzenia wyglądających porachunków. Mężczyzna rusza w niebezpieczny pościg za gangsterami, jednak nie udaje mu się ich zatrzymać.
09:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Artur i Dominika poznają się na sesji słubnej - ona robi młodej parze zdjęcia, on ich filmuje. Zauroczeni sobą, spędzają wspólnie noc. Dziewczyna przynęca się, że planuje wyjechać na stałe za granicę. Artur deklaruje, że pojeździe razem z nią.

20:00 **W obronie własnej** - akcja, USA, 2013. Phil Broker jest agentem wydziału narkotykowego. Razem z córką przeprowadza się do małej miejscowości...
21:55 **Umysł przestępcy** - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2016
00:05 **John Wick 2** - akcja, USA, 2017
02:30 **Menu na miarę** - program kulinarny
03:05 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
03:55 **Menu na miarę** - program kulinarny
04:55 **Dyżur** - serial medyczny

TVN 7

05:10 Szkoła - Maturzystka, Ania Kijewska, jest w siódmym miesiącu ciąży. Uczennica czuje się przytłoczona zmianami, które zachodzą w jej życiu. Zaczęła flirtować na czacie z nieznanym nastolatkiem...
06:10 Wiza na miłość - serial paradokmalny
07:00 New Looney Tunes II - animacja
07:45 Step Up III - obycz., USA, 2010. Luke jest ulicznym tancerzem, mieszka w starym magazynie, w którym ćwiczą taniec jego kumple z grupy. Wszyscy przygotowują się do konkursu.
10:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:05 Detektywi - program kryminalny
15:05 Wielka Gilly - obycz., USA, 2015

17:15 **Pacific Rim** - przyg., USA, 2013
20:00 **Star Trek: W ciemność** - przyg., USA, 2013. Kiedy Khan wypowiada wojnę Federacji, Kapitan Kirk, Spock wraz z całą nieustraszoną załogą U.S.S. Enterprise wyruszają na największą, najbardziej wybuchową obławę w swej historii.
22:55 **Incepcja** - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2010
01:55 **Oczami ofiary** - program kryminalny
02:55 **Usterka** - program poradnikowy
03:40 **Osadzone. Blok F** - program obyczajowy
04:15 **Druga strona medalu** - talk-show

TV 4

06:00 Lowcy skarbów . Kto da więcej - reality show 07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 11:05 JesteśmyDlaDzieci - program edukacyjny
11:30 Miodowe Lata - serial komediowy 13:15 Ace Ventura: Zew natury - komedia, USA, 1995 15:00 Policjanci i Policjanci - serial paradokmalny 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
00:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 02:05 STOP Drogówka - serial policyjny 03:15 Intervencja - magazyn reporterów 03:25 Lubię disco! - program muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów - program muzyczny 05:30 Teleskopy TV Okazje

10:00 **Inf. dnia** **10:15** **Retrospekcja**
10:35 **Słowo życia** **10:40** **Polski Punkt Widzenia** **11:00** **Kropelka radości** **12:00** **Anioł Pański**
12:20 **Warto zauważyć...** **12:50** **Natura Obiektywnie** **13:20** **Ocalić od zapomnienia**
13:30 **Msza św.** **14:30** **Przegląd Tyg.** „Nie dziła” **14:35** **Słowo życia** **14:40** **Św. na każdy dzień** **14:45** **Jak wygrać małeństwo?** **15:00** **Dzielnia niewiasta** **15:15** **Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis** w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość **15:30** **Wierze w Boga**
16:00 **Inf. dnia** **16:10** **Historia PL** **17:00** **Z Parlamentu Europ.** **17:30** **Przelamujący bariery** **17:55** **Poczet Wlk. Polaków** **18:00** **Anioł Pański** **18:15** **Rozmowy niedok.** **19:25** **Św. na każdy dzień** **19:30** **Manna z Nieba** **19:45** **Modlitwa** z udziałem dzie ci **20:20** **Różaniec** **20:50** **Sakramentów** **Kościół** **21:00** **Apel Jasnog.**

NIEDZIELA • 17 sierpnia

TVP 1	TVP 2
05:30 Sprawa dla reportera	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, obycz., 2025
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka	06:30 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2025
06:55 Słowo na niedzielę	07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach	11:10 Rosół polski - magazyn kulinarny
08:00 Tydzień	11:45 Lato z Radiem i Telewizją Polską - 20 lat z „Ranczem” - widowisko
08:35 Kolumbowie - serial, 1970	12:50 Lato z Radiem i Telewizją Polską - Mrozy - widowisko
11:00 Przystań - serial fab. - serial, 2009	14:00 Familia - teleturniej
11:55 Miedzyziemia a niebem - magazyn ewangelizacyjny	14:40 Skoki Narciarskie - Letnie Grand Prix, Wisła - konkurs indywidualny mężczyzn (1 seria)
12:00 Anioł Pański, Watykan	
12:15 Miedzyziemia a niebem	
12:45 Jubileusz Młodych - reportaż	
13:10 Natura w Jedyne - Koziorożec himalański i jego królestwo - dokument, Indie, 2022	
14:00 Fatima - dramat, religijny, Port., 2020	

16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:35 **Komisarz Alex** - serial krym.
18:40 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
19:30 **Program inform. 19.30**
20:05 **Sport**
20:10 **Pogoda**
20:20 **Matylda** - serial kostiumowy, 2024
21:20 **Rolnik szuka żony** - reality show
22:25 **Zakochana Jedynka - Coco Chanel** - film biograficzny, Belgia, Franc., 2009
00:25 **Dwunastu odważnych** - fab., USA, 2018
02:45 **Pojedynek w Abilene** - fab., USA, 1967

15:55 **Skoki Narciarskie - Letnie Grand Prix, Wisła** - konkurs indywidualny mężczyzn (2 seria)
17:15 **Tak to leciało** - teleturniej muzyczny
18:15 **Czarne chmury** - serial, Polska, 1973
19:20 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
20:00 **Czas zemsty** - thriller, akcja, USA, 2013
22:05 **Kwiatki polskie w niedzielę** - magazyn
23:20 **Ocalić i zginać** - dramat, Franc., 2018
01:30 **Lo katorka II** - serial, Polska, 2023
02:35 **Akacja 38** - serial kostiumowy, Hiszpania, 2015

TVN

05:10 Uwaga! - program interwencyjny
05:25 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:20 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Dzisiaj odwiedzimy niewielką restaurację „Granola” położoną w centrum Gdyni.
07:15 Magda gotuje internet - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry Wakacje
11:30 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
12:15 Agencje, podaj łapę - kom., USA, 2001
14:15 Kung Fu Panda III - przyg., USA, Chiny, 2016
16:25 Transformers: Przebudzenie bestii - przyg., USA, Kan., Wlk. Bryt., N. Zel., Peru, Węgry, Chiny, 2023
19:00 Fakty

19:30 **Sport**
19:40 **Pogoda**
19:45 **Uwaga!**
20:00 **Ostatni samuraj** - przyg., USA, 2003
23:25 **Inni ludzie** - obycz., Polska, Franc., 2021. Historia ludzi uwikłanych w miłosny trójkąt w czasach rozpadu więzi dożywności kredytów, tanie go wina i nieustającego szumu mediów społecznościowych.
01:30 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas** - serial, USA
02:40 **Rzeczy, których nie nauczył mnie ojciec** - program dokumentalny
03:10 **Szpital** - program obyczajowy
04:10 **Uwaga!** - program interw.
04:30 **Recepta na stary dom**

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:55 Gru, Dru i Minionki - anim., USA, 2017
10:50 Percy Jackson i Bogowie Olimpijscy: Złodziej pioruna - sens., USA, 2010
13:15 Komedioiwa środa - Jeszcze większe dzieci - kom., USA, 2013
15:40 Spider-Man: Bez drogi do domu - sens., USA, 2021. Po raz pierwszy w historii tożsamość Petera Parkera jako Spider-Mana, superbohatera z sąsiedztwa, zostaje ujawniona. Życie nie tylko jego, ale także jego najbliższych zostaje wywrócone do góry nogami.
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:25 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Uwierz w Mikołaja** - komedia, Polska, 2023
22:00 **Dorwać byłą** - komedia, USA, 2010. Milo Boyd, były detektyw w nowojorskiej policji, który teraz jest łowcą nagród, musi tylko odnaleźć i doprowadzić przed oblicze sprawiedliwości swoją byłą żonę...
00:20 **Skąd wiesz?** - kom., USA, 2010
03:00 **Świat według Kiepskich** - serial komediowy
04:15 **„Kabaretowa Ekstraklasa”** - program rozrywkowy
04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny
05:25 **Teleskopy TV Okazje**

TVP Kultura

05:50 Irena Jarońska. Koncert w Malborku - 1981
06:50 Rozmowy (nie)wygodne - Katarzyna Grochola
07:45 Olimpiada Bolka i Lolka - serial animowany, 1984
08:00 Nabożeństwo Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Żelowie
09:05 Belmondo Wspaniały - dokument, Franc., 2017
10:10 Od ucha do ucha - Nie pchać się, proszę - Arena
10:35 Thierry Śmiełek - serial przyg.-hist., Franc., 1963
11:50 Tamte lata, tamte dni - Henryk Talar - magazyn
12:30 Opole na bis - Polskie seriale, 2002
13:35 Dobry tytuł - magazyn literacki
14:15 Przekładaniec - kom., Polska, 1968
15:05 Kwiat wiśni i czerwona fasola - dram., Jap., Franc., 2015

17:15 **Niedziela z... M. Opanią**
18:10 **Niedziela z... Marianem Opanią** - Pięć minut przed gwizdkiem - film TVP
19:25 **Niedziela z... Marianem Opanią** - recital
20:00 **Człowiek ze złotym pistoletem** - sens., Wlk. Bryt., 1974
22:15 **Open'er Festival - Lola Young** - koncert, 2025
23:30 **Jack Nicholson - diabelski uśmiech Hollywood** - dok.
00:45 **Noc krótkich filmów** - Ludzie wiedzą jak liście - Acid Rain
01:30 **Pokój z widokiem** - film kostium., Wlk. Bryt., 1985
03:35 **Niedziela z... Marianem Opanią**
04:35 **Diabelska edukacja** - film TVP, 1994
05:15 **Teledyski**

TV Puls

06:00 Dyżur - Dziś na oddział ratunkowy trafia ranna, pijana... niania oraz mężczyzna - ofiara wypadku samochodowego.
07:05 Kobra - oddział specjalny - Semir rozwodzi się z Andrią. Mężczyzna jest kłębkiem nerwów, jednak aby nie rozmyślać o problemach - ucieka w pracę. Pewnego dnia Semir musi ruszyć w pościg za Pauliem Niemhardem - człowiekiem podejrzanym o morderstwo.
08:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
08:55 Ranczo - serial kom., Polska
13:50 Krokodyl Dundee - przyg., Australia, 1986

15:50 **Zakonnica w przebraniu** - kom., USA, 1992
17:50 **Asterix i Obelix: W służbie Jej Królewskiej Mości** - przyg., Franc., Hiszp., Włochy, Węgry, 2013
20:00 **Demaskator** - akcja, USA, 2022
22:00 **G.I. Joe: Odwet** - akcja, USA, 2013
00:05 **Gorączka** - akcja, USA, 1995
03:45 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
04:25 **Dyżur** - serial medyczny
05:00 **Dzielnia strachu** - serial kryminalny

TVN 7

04:50 Szkoła - Kamila Zięba z licealnej 2a spotyka się z nowym uczniem Willem. Niestety dziewczyna jest niezadowolona ze związku, bo Will nie obsypuje jej prezentami tylko zajmuje się swoimi motorem.
05:50 Wiza na miłość - serial paradokmalny
06:50 New Looney Tunes II - animacja

PONIEDZIAŁEK • 18 sierpnia

TVP 1	TVP 2
04:45 Akacja 38 - serial, 2017 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Czerdziejatolek - magazyn 08:00 Czerdziejatolek - serial, 09:00 Ranczo - serial obycz., 2011 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial krym. 11:35 Królowie - serial hist., 2024 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedyńce - Zagadkowy świat królów - dok., Franc., 2022 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Dobre historie - Schronisko dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi - serial, 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - Przygoda szóstka - serial przygodowy TVP, 1966 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:10 Lato z Radiem i Telewizją Polską - Lublin - widowisko 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:05 Program rozrywkowy 21:10 Alternatywy 4 - serial kom. 22:25 Karol, władca Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2015 00:20 Kochaj - kom., Polska, 2016 02:00 Stulecie Winnych - serial, 03:00 Ocalić i zginąć - dram., Franc., 2018
	
17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Reporterzy - magazyn 18:20 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport: Pogoda 20:25 Karbala - serial, 2020 21:15 Koliber - sens., Wlk. Bryt., USA, 2013 23:05 Skandal. Ewenement Molesty - dok., Polska, 2020 00:30 Osaczony - thriller, USA, Niemcy, 2005 02:35 Zabić na końcu - kom. sens., Polska, 1990 04:20 Notacje - Alina Janowska. Już byłam u Pana Boga - dok., 2007	

TVN

05:35 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:25 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:30 Szpital - program obycz. 13:35 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	
17:55 Detektywi - program kryminalny 18:55 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 19:00 Fakty 19:35 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 19:40 Sport 19:50 Pogoda 19:55 Top Of The Top Sopot Festival '2025 23:30 Berea - kom., USA, 2018 01:40 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 03:30 Szpital - program obycz. 04:25 Uwaga! 04:45 Recepta na stary dom 05:10 Kto was tak urządził	

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Detektywi na zlecenie Joanny Witczarek obserwują jej syna, Pawła, który od pewnego czasu dziwnie zachowuje się, znika nocami, a ostatnio dostał pismo z uczelni, że został usunięty z listy studentów. 09:30 48H Zaginieni - serial kryminalny 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Nieznani napastnicy zakałowali na śmierć mężczyznę w jego własnym domu. Świadcem zbrodni był ośmioletni syn ofiary. 14:40 48H Zaginieni - serial kryminalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda	
16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:35 Gliniarze - paradokument obyczajowy 17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Mega hit - 2012 - SF, katastrof., USA, 2009 23:25 Jak zostać gangsterem. Historia prawdziwa - sens., Polska, 2019 02:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:20 Telezakupy TV Okazje	

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny 06:10 Muzyczne poranki 06:45 Wydarzenia aktualne 07:15 Tamte lata, tamte dni - Krzysztof Cugowski - mag. 07:55 Bursztynowym szlakiem - dok., Polska, 2016 08:35 Od ucha do ucha - Nie pchać się, proszę - Arena 09:00 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986 10:25 Parę osób, mały czas - dram., Polska, 2005 12:25 Albrecht Durer. Tajemnica autoportretów - dok., Franc., 2021 13:25 Rawhide - Incydent z wołem mordercą - western, USA, 1959 14:25 Prawo Archimedeasa - film TVP, 1977 15:55 TYM bardziej - dok., Polska, 1996 16:50 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986	
18:20 Niedziela z... Marianem Opanią 19:15 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku: Matthew Stevens - serial dok., Włochy, 2017 20:00 Kino Mistrzów - Samuraj - fab., Franc., Włochy, 1967 22:00 Człowiek ze złotym pistoletem - sens., Wlk. Bryt., 1974 00:15 Kasia Kowalska na dobry wieczór - widowisko muzyczne 01:20 Kino nocne - Ella i John - fab., Franc., Włochy, 2017 03:20 Jack Nicholson - diabelski uśmiech Hollywood - dok., Niemcy, 2022 04:35 Stracona noc - film TVP, 1973 05:35 Teledyski	

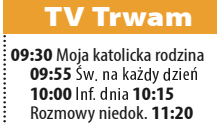
TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zaklinaczka duchów - Podczas zakupu antyków, Melinda spotyka ducha małego chłopca, który zginął w tragicznym wypadku, a teraz chce skrzywdzić swoich najbliższych... 10:55 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:50 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Tomasz „Jugol” Jugowski to gangster i były partner Dorki. Owocem ich związku jest 5-letnia córka Nikola. Jako rodzice nie mają jednak uregulowanego stosunku prawnego, co do opieki nad dziewczynką. 16:55 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Tokarev: zabójca z przeszłości - akcja, USA, 2014. Paul Maguire wraz z dwójką przyjaciół przed kilkunastu laty obrabował kuriera rosyjskiej mafii. Pewnego dnia przychodzi jednak czas zapłaty. 22:00 Twierdza - akcja, USA, 1996 00:45 Cenny ładunek - akcja, Kan., 2016 02:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:25 Z archiwum policji - program kryminalny 04:30 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial	
--	---

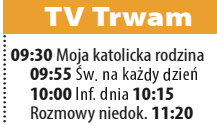
TVN 7

05:10 Ten moment - program obyczajowy 05:45 Szkoła - Maturzysta Błażej Sobalski jest jednym z najzdolniejszych uczniów w szkole. Chłopak wynalazł urządzenie, które stale monitoruje poziom cukru u osób chorujących na cukrzycę i ma szansę wziąć udział w prestiżowym konkursie. 08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 Kartoteka - serial dokumentalno-kryminalny 12:55 Detektywi - Klientka detektywów jest 35-latką, która zgłasza porwanie męża. Do przestępstwa doszło na oczach kobiety, kiedy wraz z mężem wracali do domu. Detektywi podejrzewają, że może to być porwanie dla okupu... 13:55 Szkoła - Nowa uczennica liceum, Aniela Pijanowska, ma siedmiu rodzeństwa. Nastolatce bardzo zależy na przyjaźni z Iwoną Korzycką. 15:55 Sąd rodzinny - program sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Mamuski mają wychodne - kom., USA, 2017 21:50 Notting Hill - kom., Wlk. Bryt., USA, 1999 00:30 Małe rzeczy - sens., USA, 2021 03:10 Oczami ofiary - program kryminalny 04:10 Osadzone. Blok F - program obyczajowy	
--	---

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - pr. paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz. 11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:55 Trudne sprawy - program obycz. 17:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:00 Turbulencja - sens., USA, 1997 01:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:05 Hardkorowy lombard 02:35 Interwencja - magazyn reportażowy 03:05 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami	
--	---

TV Trwam

09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość 11:30 Warto być ojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Oto jestem 13:30 Msza św. 14:30 Słudzy Boga i człowieka. Aniołowie 15:00 Katowice Praskie 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Rozaniec 20:50 Od Lutra do Marxa - Historia Kościoła 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędka nad wodę 22:30 Jestem tylko woźnym	
--	---

WTOREK • 19 sierpnia

TVP 1	TVP 2
04:45 Akacja 38 - serial, 2017 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Czerdziejatolek - serial 09:00 Ranczo - serial obycz., 2011 09:50 Przemienienie Pańskie - liturgia prawosławna na Grabarce 11:35 Królowie - serial hist., 2024 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedyńce - Karpaty - królestwo niedźwiedzia - dok., Wlk. Bryt., 2024 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	05:05 Rodzinka.pl - serial kom. 05:35 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Słowa, które prowadzą - reportaż 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 11:15 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny, 2025 11:50 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - Przygoda siódma - serial przygodowy TVP, 1966 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:05 Program rozrywkowy 21:10 Alternatywy 4 - serial komediowy 22:25 Karol, władca Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2015 23:30 Moja superśledźczyzna - komedia, USA, 2006 01:20 Czas zemsty - akcja, USA, 2013 03:25 Stulecie Winnych - serial, 2021 04:25 Tajemnice miejsc zbrodni - serial dok., Franc., 2020
	
17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Reporterzy - magazyn 18:20 Akacja 38 - serial, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:25 Karbala - serial, 2020 21:15 Czas patriotów - fab., USA, 1992 23:20 Kalifornia w ogniu - dok., USA - fab. 00:25 Koliber - fab., Wlk. Bryt., USA, 2013 02:20 Coco Chanel - biograficzny, Belgia, Franc., 2009 04:15 Notacje - Lidia Ziental. Dziewczyna z „Batalionu Zośka” - dok., 2009	

TVN

05:35 Uwaga! 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:25 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:30 Szpital - program obycz. 13:35 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	
17:55 Detektywi - krym. 18:55 Top Of The Top Sopot Festival '2025 19:00 Fakty 19:35 Top Of The Top Sopot Festival '2025 19:40 Sport: Pogoda 19:55 Top Of The Top Sopot Festival '2025 23:20 Wyzwanie dla kumpala: Idzie wiosna - kom., USA, 2023 01:25 Kuba Wojewódzki - talk-show 02:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 03:40 Rzeczy, których nie nauczyłeś się od ojca - dok. 04:10 Uwaga! 04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:55 Kto was tak urządził	

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Dzięki współpracy z biurem Malanowskiego policja trafia na zbiorowy grób ofiar groźnego gangstera o pseudonimie Zwierz. Wśród ciał zamordowanych przez niego ludzi śledczy znajdują też zwłoki Krzysztofa Hulendy. 09:30 48H Zaginieni - serial kryminalny 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:40 48H Zaginieni - serial kryminalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:35 Gliniarze - serial paradokumentalny 17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:55 SUPER HIT - Armageddon - sens., USA, 1998 23:20 Pitbull. Niebezpieczne kobiety - sensacyjny, Polska, 2016 02:05 Dług - sens., Polska, 1999 04:20 „Kabaretowa Ekstraklasa” - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	
---	--

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny 06:15 Muzyczne poranki 06:50 Tamte lata, tamte dni - Włodek Pawlik - magazyn 07:30 Podróż z historią - Na ratunek w górach - dok., Polska, 2016 08:15 Księga Przestrzeni - Meblowanie miasta 09:00 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986 10:25 Prawo Archimedeasa - film TVP, 1977 11:50 Szczawno. Uzdrowisko Książęce - dok., Polska, 2021 12:50 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku: Matthew Stevens - serial dok., Włochy, 2017 13:30 Rawhide - Incydent z pozytywką - western, USA, 1959 14:35 Pora umierać - obycz., Polska, 2007 16:35 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986 18:05 20x20 lat TVP Kultura - Joanna Bator 18:35 Portrety - Bogdan Jankowski - reportaż 18:55 Maestra de la Parra - dok., USA, 2018 20:00 Przygoda pana Trapsa - Teatr Telewizji, 1965 21:35 O teatrze Konrada Swinarskiego - dokument, Polska, 1981 23:15 Na tropie Różowej Pantery - kom., USA, 1982 01:10 Tamte lata, tamte dni - Joanna Szczepkowska 01:50 Kino Mistrzów - Samuraj - fab., Franc., Włochy, 1967 03:45 Kino nocne - Sześć roku - kom., Hiszp., 2021 05:50 Teledyski	
---	---

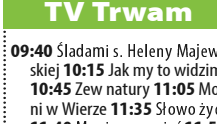
TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Alex oddzielnie ścigają na autostradzie kobietę, która może być wplątana w uprowadzenie nastolatki. Kobieta udaje się uciec Semirowi. 10:00 Zaklinaczka duchów - W mieście pojawia się cyrk. Podczas odwiedzin w nim, Melinda spotyka ducha magika. Okazuje się, że mężczyzna utonął w trakcie wykonywania trudnej sztuczki z wodą. 10:55 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:50 Zaklinaczka duchów - Tym razem Melinda musi zmierzyć się ze sprawą ducha z czarnoskórego robotnika, który zginął trzydzieści lat temu z rąk swojego współpracownika. 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Snake eyes: Geneza G.I. Joe - akcja, USA, 2021 22:20 Terminator: Genisys - akcja, USA, 2015 00:50 Raport mniejszości - akcja, USA, 2002. Trójka Jasnowidzów działa na usługach Agencji Prewencji Departamentu Sprawiedliwości, nad której sprawnym funkcjonowaniem zawsze komisarz John Anderton 03:35 Dzielnica strachu - serial kryminalny 04:30 Menu na miarę - serial kryminalny	
--	---

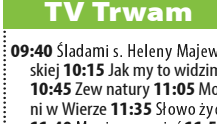
TVN 7

05:10 Ten moment - program obyczajowy 05:45 Szkoła - Monika Zarzycka postanawia sprzedać awaś w szkole t-shirty ze zdjęciem nauczyciela WF. Eliza Ziębińska jest właścicielką, gdy... 08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 Kartoteka - serial dokumentalno-kryminalny 12:55 Detektywi - Do detektywów zgłasza się mężczyzna, który chce odnaleźć syna. Podejrzewa, że 18-latek zniknął po tym, jak spowodował wypadek... 13:55 Szkoła - Maturzysta Fabian Jackiewicz może zostać dawcą nerki dla ciężko chorej siostry, którą uratować może tylko przeszczep. 15:55 Sąd rodzinny - program sądowy 16:55 Szpital - program obyczajowy 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Wygrać ze śmiercią - sens., USA, 2013 22:15 Star Trek: W ciemność - przyg., USA, 2013 00:50 Obecność II - horror, USA, 2016. Badacze udają się do północnego Londynu. W nękany przez złośliwe duchy domu, przeprowadzą jedno ze swoich najbardziej przerażających śledztw. 03:40 Usterka - program poradnikowy 04:20 Droga strona medalu - talk-show	
--	---

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz. 11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:55 Trudne sprawy - program obycz. 17:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:00 Szczęśliwy 2 - sens., USA, 1978 01:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:30 Interwencja - magazyn reportażowy 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje	
---	---

TV Trwam

09:40 Śladami s. Heleny Majewskiej 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:20 Walka o życie 13:00 Cud prawdy 13:30 Msza św. 14:30 Baron Feliks Konopka - życie i twórczość 15:20 Mała Nellie od Św. Boga 15:50 Ma się rozumieć 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apłeki 16:55 O. Rydyktor T. Rydyk CSM o pomocy dla Radia Maryja i TV Trwam 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Rajd Katyński 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:20 Rozaniec 20:50 Od Lutra do Marxa - Historia Kościoła 21:00 Apel Jasnog.	
--	---

ŚRODA • 20 sierpnia

TVP 1	TVP 2
04:45 Akacja 38 - serial, 2017 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Rodzina (nie od) święta - Jak przygotować się na bunt nastolatka? - mag. 08:00 Czerdziestolatek - serial 08:55 Ranczo - serial obycz., 2011 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Królowie - serial hist., 2024 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 Natura w Jedyńce - Dzika Szkocja - dok., Austria, 2024 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	05:35 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Mozaika żydowska - magazyn kulturalno-religijno-społeczny 06:55 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzina (nie od) święta - Jak rozmawiać z nastolatkiem o jego znajomych i pierwszych związkach? - magazyn 11:50 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - Przygoda ósma - serial przygodowy TVP, 1966 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, 2023
	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Reporterzy - magazyn 18:20 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:25 Ojciec Mateusz - serial krym. 21:20 62. KFPP w Opolu - Trzy części Jacka Cygana - urodziny, 2025 22:20 Mój piękny syn - dram., USA, 2018 00:35 Bodo - dram., Polska, 2016 02:35 Czas patriotów - fab., USA, 1992	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:05 Mazurska Noc Kabaretowa - Rejs Miłości - widowisko artystyczne, 2025 21:10 Alternatywy 4 - serial komediowy 22:20 Gdzie jesteś Amando? - dram., USA, 2007 00:25 Blue Moon - serial, Kanada, 2016 01:25 Moja super ekszycyzyzna - komedia, USA, 2006 03:10 Lyra - dok., Irlandia, 2022

TVN

05:35 Uwaga! 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - program poranny 11:25 Top Of The Top Sopot Festival '2025 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:30 Szpital - program obyczajowy 13:35 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	05:35 Uwaga! 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - program poranny 11:25 Top Of The Top Sopot Festival '2025 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:30 Szpital - program obyczajowy 13:35 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	
17:55 Detektywi - program kryminalny 18:55 Top Of The Top Sopot Festival '2025 19:00 Fakty 19:35 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 19:40 Sport 19:50 Pogoda 19:55 Top Of The Top Sopot Festival '2025 23:25 Tammy - kom., USA, 2014 01:30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA, 1998 02:30 Szpital - program obyczajowy 04:30 Uwaga! 04:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:10 Kto was tak urządził - program poradnikowy	17:55 Detektywi - program kryminalny 18:55 Top Of The Top Sopot Festival '2025 19:00 Fakty 19:35 Top Of The Top Sopot Festival '2025 - program muzyczny 19:40 Sport 19:50 Pogoda 19:55 Top Of The Top Sopot Festival '2025 23:25 Tammy - kom., USA, 2014 01:30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA, 1998 02:30 Szpital - program obyczajowy 04:30 Uwaga! 04:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:10 Kto was tak urządził - program poradnikowy	

POLSAT

06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Biuro Malanowskiego na zlecenie Barbary Izbickiej prowadzi poszukiwania zabójcy jej męża. Sprawa przebiega dwutorowo... 09:30 48H Zaginieni - serial kryminalny 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Siedmioletnia dziewczynka prosi o pomoc przypadkowego przechodnia, okazuje się, że samotnie wychowując ją matka przedawała kawałki. 14:40 48H Zaginieni - serial kryminalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów	06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Biuro Malanowskiego na zlecenie Barbary Izbickiej prowadzi poszukiwania zabójcy jej męża. Sprawa przebiega dwutorowo... 09:30 48H Zaginieni - serial kryminalny 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Siedmioletnia dziewczynka prosi o pomoc przypadkowego przechodnia, okazuje się, że samotnie wychowując ją matka przedawała kawałki. 14:40 48H Zaginieni - serial kryminalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów	
16:35 Gliniarze - serial paradokumentalny 17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport 19:40 Pogoda 20:00 KOMEDIOWA ŚRODA - Kiler - komedia, Polska, 1997 22:15 Kiler-ów 2-óch - kom., Polska, 1999 00:50 Armageddon - sens., USA, 1998 04:15 „Kabaretowa Ekstraklasa” 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleskopy TV Okazje	16:35 Gliniarze - serial paradokumentalny 17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport 19:40 Pogoda 20:00 KOMEDIOWA ŚRODA - Kiler - komedia, Polska, 1997 22:15 Kiler-ów 2-óch - kom., Polska, 1999 00:50 Armageddon - sens., USA, 1998 04:15 „Kabaretowa Ekstraklasa” 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleskopy TV Okazje	

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny 06:15 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Cezary Harasimowicz - magazyn 07:40 Jedyne takie miasto - dokument, Polska, 2016 08:20 Wydarzenie aktualne 09:00 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986 10:25 Pora umierać - obycz., Polska, 2007 12:25 Maestra de la Parra - dok., USA, 2018 13:35 Rawhide - Incydent z niemyim świadkiem - western, USA, 1959 14:40 Jeziro Bodeńskie - dram., Polska, 1985 16:15 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986 18:00 Muzyka w sieci 18:30 Informacje kulturalne 19:00 Reżyserzy - Akira Kurosawa - dok., Wlk. Bryt., 2018	06:05 Afisz kulturalny 06:15 Muzyczne poranki 07:00 Tamte lata, tamte dni - Cezary Harasimowicz - magazyn 07:40 Jedyne takie miasto - dokument, Polska, 2016 08:20 Wydarzenie aktualne 09:00 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986 10:25 Pora umierać - obycz., Polska, 2007 12:25 Maestra de la Parra - dok., USA, 2018 13:35 Rawhide - Incydent z niemyim świadkiem - western, USA, 1959 14:40 Jeziro Bodeńskie - dram., Polska, 1985 16:15 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986 18:00 Muzyka w sieci 18:30 Informacje kulturalne 19:00 Reżyserzy - Akira Kurosawa - dok., Wlk. Bryt., 2018	
20:00 Profesor T - Matczyna miłość - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2015 21:00 Wstęp do filmu - Dzień swira 21:05 Panorاما kina polskiego - Dzień swira - komediodramat, Polska, 2002 22:50 Lekkie obyczaje - Na tropie Różowej Pantery - komedia, USA, 1982 00:45 Bez prądu - Dżem - koncert, 1993 01:45 Wichrowe wzgórza: miłość, nienawiść i zemsta - dok., Franc., 2022 02:55 Szpieg, Wlk. Bryt., Niemcy, Franc., 2011 05:10 Teledyski	20:00 Profesor T - Matczyna miłość - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2015 21:00 Wstęp do filmu - Dzień swira 21:05 Panorاما kina polskiego - Dzień swira - komediodramat, Polska, 2002 22:50 Lekkie obyczaje - Na tropie Różowej Pantery - komedia, USA, 1982 00:45 Bez prądu - Dżem - koncert, 1993 01:45 Wichrowe wzgórza: miłość, nienawiść i zemsta - dok., Franc., 2022 02:55 Szpieg, Wlk. Bryt., Niemcy, Franc., 2011 05:10 Teledyski	

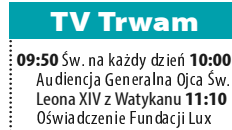
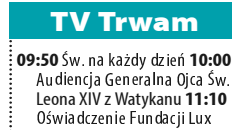
TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir przekonuje Andree, aby poszła z nim na urodziny wujka Omere. Kiedy wydaje się, że wszystko idzie po jego myśli i nikt nie orientuje się, że para planuje rozwód, niespodziewanie pojawia się Robert. Pomiedzy nim a Semirem dochodzi do kłótni. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 10:55 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:50 Zaklinaczka duchów - Melinda doznaje urazu głowy, przez co przez kilka dni leży w szpitalu w śpiączce. Po powrocie do domu zauważa, że straciła swoją zdolność kontaktu z duchami. Tymczasem...	06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir przekonuje Andree, aby poszła z nim na urodziny wujka Omere. Kiedy wydaje się, że wszystko idzie po jego myśli i nikt nie orientuje się, że para planuje rozwód, niespodziewanie pojawia się Robert. Pomiedzy nim a Semirem dochodzi do kłótni. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 10:55 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:50 Zaklinaczka duchów - Melinda doznaje urazu głowy, przez co przez kilka dni leży w szpitalu w śpiączce. Po powrocie do domu zauważa, że straciła swoją zdolność kontaktu z duchami. Tymczasem...	
13:50 Lombard - Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard - Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Nocny łowca - thriller, Kan., 2018 22:00 Po śladach mordercy - akcja, USA, 2021 23:55 Uciekaj albo walcz - thriller, USA, 2020 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard - Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	13:50 Lombard - Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard - Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Nocny łowca - thriller, Kan., 2018 22:00 Po śladach mordercy - akcja, USA, 2021 23:55 Uciekaj albo walcz - thriller, USA, 2020 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard - Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	

TVN 7

05:10 Ten moment - program obyczajowy 05:45 Szkoła - Nikola Mazurkiewicz z 2d liceum jest najstarsza z pięciorga rodzeństwa. Matka dziewczyny nie radzi sobie w życiu i obarcza ją problemami. 08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 Kartoteka - serial dokumentalno-kryminalny 12:55 Detektywi - Do detektywów zgłasza się kobieta z 17-letnią córką, którą ktoś dręczy. Dziewczyna zrobiła sobie nagie zdjęcie, ale nigdzie ich nie udostępniła. Tymczasem okazuje się, że zdjęcie są sprzedawane na płatnym portalu, a nastolatka jest prześladowana. 13:55 Szkoła - program obyczajowy	05:10 Ten moment - program obyczajowy 05:45 Szkoła - Nikola Mazurkiewicz z 2d liceum jest najstarsza z pięciorga rodzeństwa. Matka dziewczyny nie radzi sobie w życiu i obarcza ją problemami. 08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 Kartoteka - serial dokumentalno-kryminalny 12:55 Detektywi - Do detektywów zgłasza się kobieta z 17-letnią córką, którą ktoś dręczy. Dziewczyna zrobiła sobie nagie zdjęcie, ale nigdzie ich nie udostępniła. Tymczasem okazuje się, że zdjęcie są sprzedawane na płatnym portalu, a nastolatka jest prześladowana. 13:55 Szkoła - program obyczajowy	
15:55 Sąd rodzinny - program sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Sala samobójców. Hejter - obycz., Polska, 2020. Tomek, student prawa Uniwersytetu Warszawskiego, zostaje przyłapany na plagiacie i wydalony z uczelni. Postanawia jednak ukrywać ten fakt... 22:55 Niebezpieczny - sens., USA, 2021 00:55 15:17 do Paryża - sens., USA, 2018 03:05 Oczami ofiary - program kryminalny 04:05 Usterka - program poradnik.	15:55 Sąd rodzinny - program sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Sala samobójców. Hejter - obycz., Polska, 2020. Tomek, student prawa Uniwersytetu Warszawskiego, zostaje przyłapany na plagiacie i wydalony z uczelni. Postanawia jednak ukrywać ten fakt... 22:55 Niebezpieczny - sens., USA, 2021 00:55 15:17 do Paryża - sens., USA, 2018 03:05 Oczami ofiary - program kryminalny 04:05 Usterka - program poradnik.	

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dłaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:55 Trudne sprawy - program obycz. 17:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:05 Ostatni rycerz - film, USA, Korea Południowa, 2015 01:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:30 Interwencja - magazyn reporterów 03:00 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco!	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dłaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:55 Trudne sprawy - program obycz. 17:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:05 Ostatni rycerz - film, USA, Korea Południowa, 2015 01:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:30 Interwencja - magazyn reporterów 03:00 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco!	
TV Trwam 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu 11:10 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięci i Tożsamości 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Piloci. Białoczerwoni z Dębina 13:10 Restauracja 13:30 Msza Św. 14:30 Moja Fatima 15:00 Muzeum Papiernictwa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Pierwszy zmysł 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog.	TV Trwam 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu 11:10 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięci i Tożsamości 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Piloci. Białoczerwoni z Dębina 13:10 Restauracja 13:30 Msza Św. 14:30 Moja Fatima 15:00 Muzeum Papiernictwa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Pierwszy zmysł 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog.	

CZWARTEK • 21 sierpnia

TVP 1	TVP 2
04:45 Akacja 38 - serial, 2017 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Dobre historie - Ne reusz dla każdego - magazyn 07:55 Czerdziestolatek - serial 09:00 Ranczo - serial obycz., 2011 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:50 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Królowie - serial hist., 2024 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Dłaza Szkocja - dok., Austria, 2024 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda	04:55 Rodzinka.pl - serial kom. 05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:15 Wspólny dom - magazyn 11:50 Niewiarygodne przygody Marka Piegusa - Przygoda dziewiąta - serial przygod. TVP, 1966 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
	
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Reporterzy - magazyn 18:20 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:25 Ojciec Mateusz - serial 21:25 Sprawa dla reportera 22:25 Kwiaty Ukrainy - dok., Polska, 2024 23:30 Dom pod Dwoma Orlami - serial, 2021 00:35 Renegaci - akcja, Niemcy, Franc., 2017 02:30 Tylko strach - dram., Polska, 1993 04:15 Notacje - Jerzy Satanowski. Piosenka musi działać natychmiast - dok., 2021	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:05 Mazurska Noc Kabaretowa - Rejs Miłości - widowisko artystyczne, 2025 21:10 Alternatywy 4 - serial komediowy 23:55 Morderstwa w Pont-l'Évêque - dram., Franc., 2021 01:40 Gdzie jesteś Amando? - dram., USA, 2007 03:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2015

TVN

<

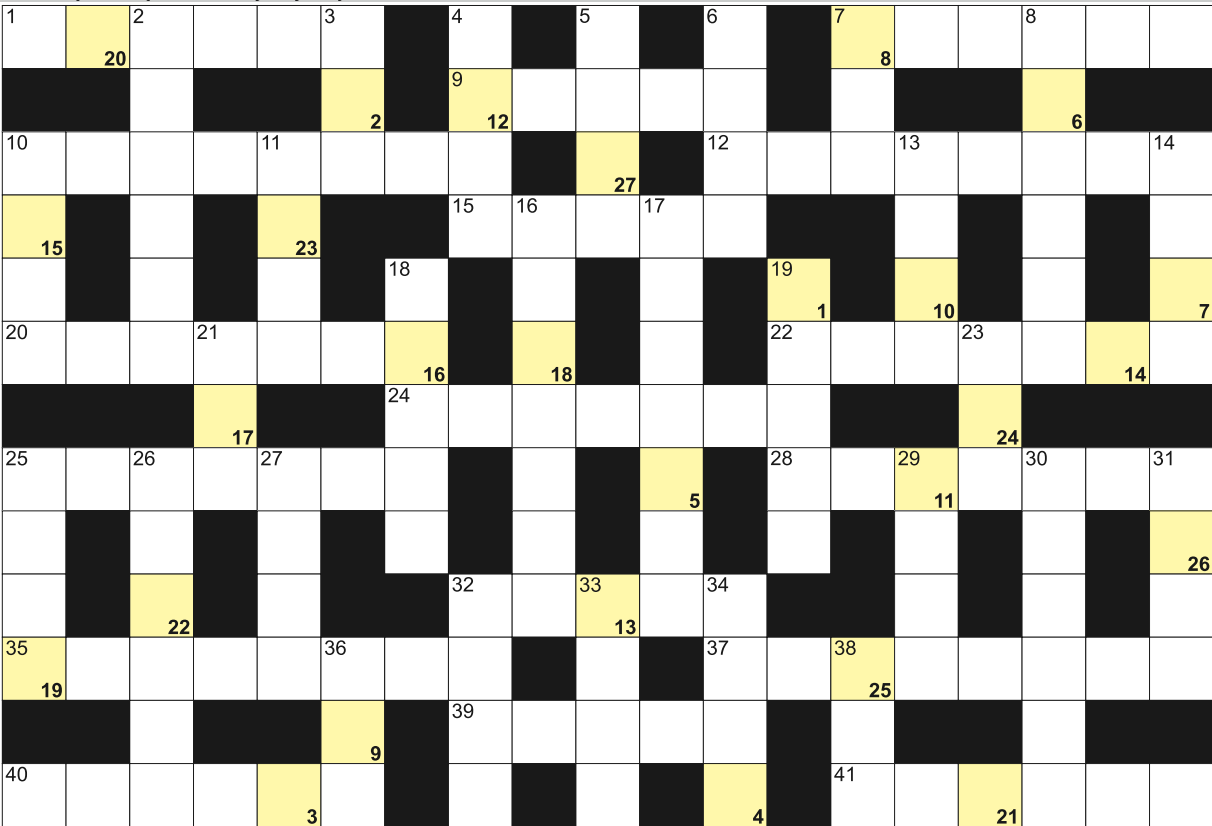
POZIOMO: 13) inaczej osadnik, zbiornik; 14) wyznaczona porcja żywności; 16) figura geometryczna; 17) ojczyzna Sorena Kierkegaarda; 18) olejna na obrazie; 19) Zawiałów, polska piosenkarka; 20) lotniczy lub bujany; 21) pierwiastek Cl; 22) graniczy z Libią; 24) plakat na słupie; 25) niejeden w klaserze; 30) nowe srebro inaczej; 33) Mendelejewa z pierwiastkami; 36) batoniki i czekoladki; 38) i łodołamacz, i hołownik; 39) zwalnijące na jezdni; 40) śniegu lub deszczu; 41) gaz musztardowy inaczej; 42) żołnierz pomocniczy dla oficera; 44) japońska sztuka układania kwiatów; 46) najwyższy szczyt gór Kastyljskich; 48) spędzają urlop nad morzem; 52) powieść Prusa z

Wokulskim; 55) mocowana do kopyta; 58) nie szeroki; 59) Roger, grał Jamesa Bonda i Świętego; 60) państwo ze stolicą Suva; 61) boa na szyjach; 62) Guzowska, była pięściarka; 64) do wypełnienia w dokumencie; 65) rybackie jednostki; 66) okręt wojenny do rozminowywania. **PIONOWO:** 1) James, filmowy agent 007; 2) pierwiastek Xe; 3) człowiek zamożny, majątny; 4) powstanie palestyńskie; 5) wojenne na morzu; 6) cenny grzyb spod ziemi; 7) nałogowiec od papierosów; 8) grecki bóg pyłkna; 9) inaczej lumbago; 10) nauka na wyższej uczelni; 11) bolesne ściągnięcie się mięśnia; 12) czynny wulkan na Sycylii; 15) w piórniku do rysowania okręgów; 22) przewóz ludzi i ła-

dunków; 23) pracują pod napięciem; 26) sięga po książki; 27) kobieta z puszką na datki; 28) jej stolicą Addis Abeba; 29) stolica Wenezueli; 31) ... Makan, pustynia w Chinach; 32) składa się z liter; 34) stolica amerykańskiego stanu Idaho; 35) obraz w cerkwi; 36) przednia lub tylnia w aucie; 37) narkotyk z maku; 43) człowiek łatwowierny; 45) stolica Irlandii Północnej; 47) jaskinia Romulusa i Remusa; 49) walący się budynek; 50) ...-dyngus, wodny zwyczaj; 51) składnik krwi; 52) laurowe do bigosu; 53) Am dla chemika; 54) dzień tygodnia; 56) mniejszy księżyc Marsa; 57) znany browar z Brzeska; 60) Międzynarodowa Federacja Piłkarska; 63) strzelał do Jana Pawła II.

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

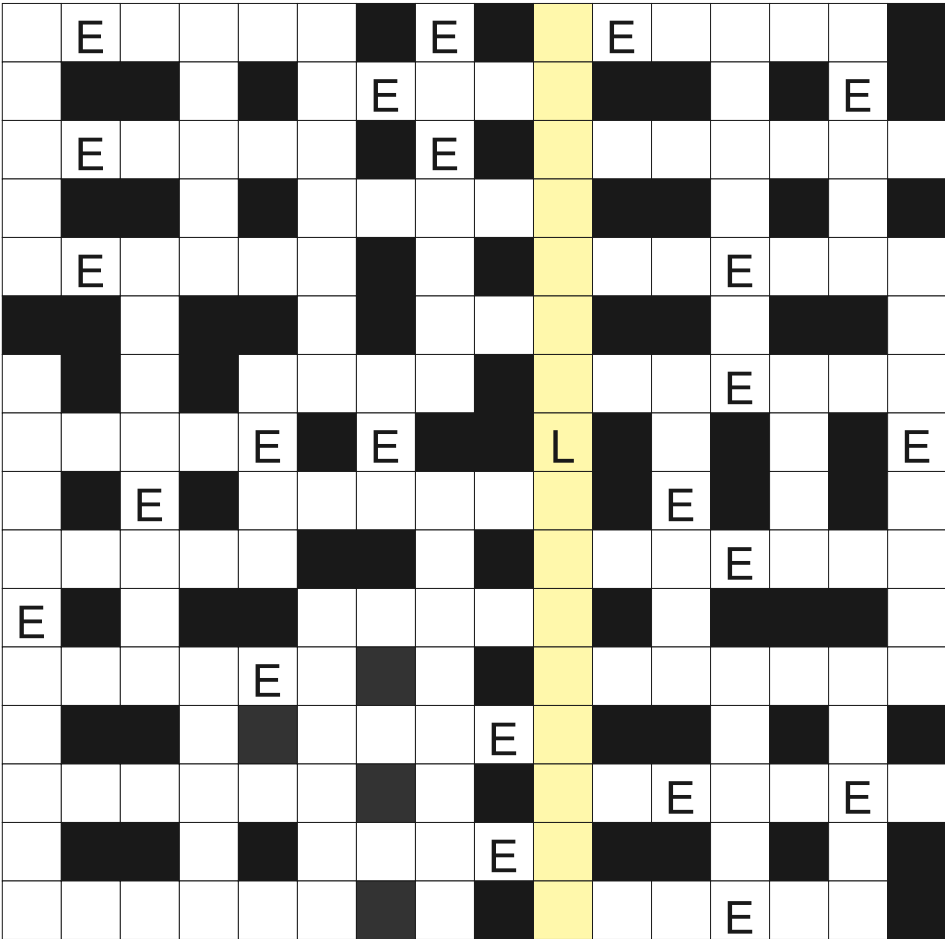
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 27 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) mityczny olbrzym z jednym okiem; 7) Ernest Hemingway lub Ken Kesey; 9) zepsute jajka; 10) kraj z Ammanem; 12) mały pluszak "na szczęście"; 15) niejeden ukryty przez piratów; 20) trzy miesiące inaczej; 22) przepływa przez Karpacz; 24) przyprawa do pizzy; 25) rzeka w Katmandu; 28) brytyjska marka oleju silnikowego; 32) inaczej ogłoszenie, zawiadomienie; 35) stolica kanadyjskiej prowincji Manitoba; 37) specjalista po Politechnice; 39) rzeka w Colchester; 40) wiraż na drodze; 41) pierwiastek Co.
PIONOWO: 2) górna część drzewa; 3) kod do karty; 4) mierzony sprinterom; 5) Orbit do żucia; 6) aureola wokół głowy świętego; 7) zapinany w samochodzie; 8) Słonimski, polski poeta; 10) London, napisał powieść "Biały Kieł"; 11) N dla chemika; 13) nawilżający do twarzy; 14) pieśń operowa; 16) kraj ze stolicą w Jaunde; 17) muzułmański miesiąc postu; 18) w nim dżem lub ogórki; 19) dawna stolica Mazowsza; 21) brak go w wierszu białym; 23) błąd serwisowy w tenisie; 25) łuk nad okiem; 26) pracownik kopalni; 27) niemiecki samochód; 29) inaczej opinie, poglądy; 30) siedziba strażaków; 31) "Król ...", dramat Szekspira; 32) Ali, strzelał do Jana Pawła II; 33) przepływa przez Wąsosz; 34) zarzucana przez rybaka; 36) roczne zeznanie podatkowe; 38) dawny student.

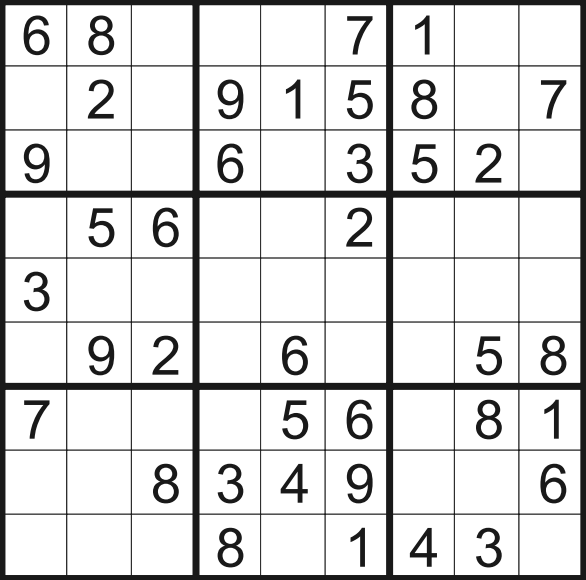
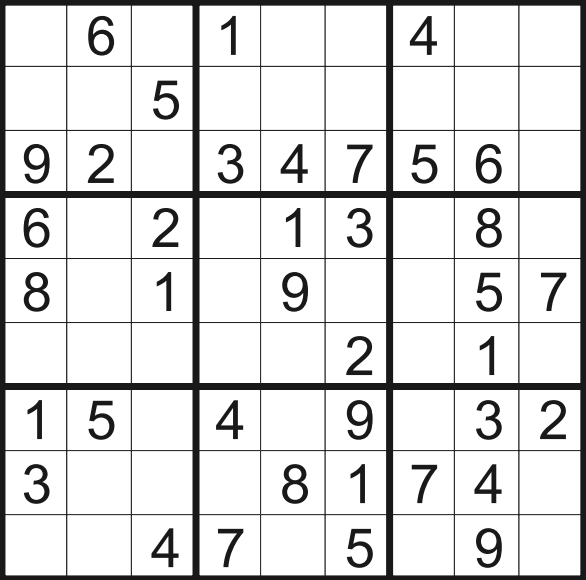
BAŚKA z HASŁEM

Hasło z kolorowych pól z literą "L" utworzy rozwiązanie tej krzyżówki:

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie samogłoski "E". Miejsce wpisania hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól czytanych pionowo.

Stolica Włoch; pierwiastek Nd; inaczej wezuwian; Collodi, autor "Pinokia"; mityczna matka Pegaza; wiązane na kołnierzach koszul; są nimi Chińczycy i Koreańczycy; i produkt, i półprodukt; zawodowi jeźdźcy na hipodromie; Agassi, były tenisista; wypływają nimi rybacy; przeciwieństwo pesymizmu; ulica tylko dla pieszych; katechu, inaczej palma betelowa; gęsty i słodki trunek; szpitalny oddział chorób wewnętrznych; biuro notariusza; stolica Saksonii; włosy wyrosłe po ufarbowaniu; żona Mojżesza; cantedeskie króceje; głośne zawołanie, wrzask; Świętek, polska tenisistka; Denis, napisał "Kubuś Fatalista i jego pan"; inwalidzka lub rodzinna z Zus; pies z rodowodem; Szalona, rzeka w Bolkowie; państwo z Rabatem; ementaler lub gouda; obraz w cerkwi; sklep z tabletkami; jest nim agrest i malina; największe jezioro Nowej Zelandii; lekki sen, sjęsta; kapitan Nautilusa z powieści Juliusza Verne'a; Alexandre, autor "Hrabiego Monte Christo"; "Książ" pod Wałbrzychem; pracownia artysty plastyka; farmaceuta za ladą; niebezpieczny gaz w kopalni; odnawialna z wiatraków; Chopin, polski kompozytor.

WYKREŚLANKA: znajdź 24 wyrazy powiązane z domem. Wykreśl je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: okna, drzwi, płot, dywan, schody, winda, kran, piwnica, piec, pies, salon, sufit, dach, parapet, wanna, zlew, szafa, wieszak, pralka, lampa, fotel, ława, sofa, stół.

